Бутун дунё пролетарлари, бирлашинглар!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 4 июнь 1972 йил, якшанба | № 130 (15.301). | Баҳоси 2 тийин.

СССР 50 ЙИЛ

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА МУСОБАҚА АВЖ ОЛИБ БОРМОҚДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

ПИЛЛАЧИЛИК ИЛҒОРЛАРИНИНГ НОМЛАРИ «ҲУРМАТ ТАХТАСИ»ГА ЁЗИЛАДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пилла топшириш давлат планларини муддатидан аввал бажарган областлар ва районларни ёзиш учун республика газеталари саҳифаларида «Ҳурмат тахтаси» таъсис этиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Республика газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига давлатга пилла топшириш давлат планлари ва социалистик мажбуриятлари қандай бажарилаётганлигини мунтазам равишда ёритиб бориш таклиф этилди.

ЧЎЛҚУВАРЛАРНИНГ ЮКСАК ҲИММАТИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

Пахтакор районининг меҳнатчилари КПСС XXIV съезди қарорларини бажара бориб, ўтган йили пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда талайгина муваффақиятларга эришдилар. Пландаги 45 минг тонна ўрнига давлатга 65 минг тонна, яъни пландагидан 20 минг тонна кўп пахта топширилди. Ҳосилнинг 87 проценти пахта териш машиналарида териб олинди. 1972 йил учун юксак мажбуриятлар қабул қилинди.

Қўриқдаги Пахтакор районининг меҳнатчилари орттирилган тажрибага таяниб, мавжуд резервларнинг ҳаммасини ишга солишга интилиб, олинган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажариш юзасидан конкрет амалий тадбирлар ишлаб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қўриқдаги Пахтакор райони меҳнатчиларининг пахта етиштиришни кўпайтириш ва ҳосилни қўл меҳнати ишлатмай машинада териб олиш юзасидан 1972 йил учун олинган социалистик мажбуриятларини бажариш борасида ишлаб чиққан амалий тадбирларини маъқуллади.

Область, район партия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига Пахтакор райони пахтакорларининг тадбирларини кенг муҳокама қилиш ҳамда шу асосда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, ишларни механизациялаш даражасини ошириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун ташкилотчилик ишини қизитиб юбориш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика ва область газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига республика қишлоқ хўжалиги меҳнатчиларининг социалистик мажбуриятлари қандай бажарилаётганлигини батафсил ёритишни топширди.

Пахта етиштиришни кўпайтириш ва ҳосилини қўл меҳнати ишлатмай машинада териш юзасидан 1972 йил учун олинган социалистик мажбуриятларни бажариш юзасидан қўриқдаги Пахтакор райони меҳнатчиларининг тадбирлари

Район пахтакорлари КПСС XXIV съезди Директиваларини бажара бориб, тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида 65 минг тонна, яъни давлат планида белгиланганидан 20 минг тонна кўп пахта етиштириб, давлатга сотдилар.

Пахта етиштиришда ва айниқса унинг ҳосилини йиғиштириб олишда комплекс механизацияни жорий этиш — республика пахтакорларининг кейинги йиллардаги тажрибасида ва хусусан районимиз меҳнатчиларининг тажрибасида энг қимматли ютуқ бўлди. Ўтган йили биз ҳосилнинг 87 процентини, «Самарқанд» ва С. Раҳимов номли совхозларнинг механизаторлари эса 95 процентини машинада териб олдилар.

Терим ишларини тўла-тўкис механизациялаш — пахтакорларнинг энг биринчи амалий вазифасидир.

Бу йил биз ўз олдимизга: 75 минг тонна, яъни планда белгиланганидан 25 минг тонна кўп пахта етиштириб, давлатга сотиш, етиштирилган бутун ҳосилни терим техникасининг мавжуд комплексидан юқори унумли фойдаланиш ҳисобига ўз кучимиз билан териб олиш, қўриқдаги районда пахта ҳосилдорлигини гектар бошига 25 центнерга етказиш вазифасини қўйдик.

Юбилей йилида Ватанга пландан ташқари 25 минг тонна пахта бериш соҳасида районимиз олдида турган вазифанинг қийинлиги ва мураккаблигини, терим техникасининг мавжуд комплексидан фойдаланиш ҳисобига ҳосилни ўз кучимиз билан териб олишни уддалашдек принципиал янги вазифа қўйилганлигини ҳисобга олиб биз олинган социалистик мажбуриятларни ҳеч сўзсиз бажариш юзасидан амалий тадбирлар ишлаб чиқдик.

Механизаторлар, сувчилар, бригадирлар, звено бошлиқлари ва мутахассислар машина теримига яхши мосланган эртаги ҳосил етиштирадилар ва:

— ғўзани энг яхши агротехника муддатларида юқори сифатли культивация қилишни, суғоришни, ўғитлашни ва чеканка қилишни;

— ҳар гектар ерда етарли миқдорда ғўза туплари бўлишини, ҳар бир туп ғўзада энг кўп миқдорда кўсак бўлишини таъминлайдилар.

Механик-ҳайдовчилар, ремонт ишчилари, мутахассислар ва хўжаликларнинг раҳбарлари пахтани машинада теришга тайёргарлик даврида:

— 900 та пахта териш, 150 та кўрак узиш машинасини, тўкилган пахтани терадиган 200 механик-подборщикни ва етарли миқдордаги юк ташиш тракторларини, шунингдек пахтани коп-қанорсиз ташийдиган араваларни 20 августгача ремонтдан чиқариб, шай қилиб қўядилар — машина теримини ҳамда терим техникасига далада техника хизмати кўрсатишни ва уни ремонт қилишни ташкил этиш соҳасидаги илғор тажрибани ўрганиб оладилар:

Совхозларнинг бригадирлари, мутахассислари, раҳбарлари ғўза баргини ўз вақтида, сифатли тўктиришни, теримга тушишдан аввал даладаги бегона ўтларни юлиб ташлашни ва машина айланадиган жойларни текислаб, тайёрлаб қўйишни таъминлайдилар.

Йиғим-терим ишлари ўтказиш даврида:

— Механик-ҳайдовчилар ҳар бир машинада ўрта ҳисобда 90 тонна пахта териб берадилар, теримнинг юксак сифатли бўлишини таъминлайдилар, пахта ва кўсакнинг ерга тўкилиб қолишини имкони борича камайтирадилар;

— тўкилган пахтани териб берадиган механизмлар ва кўрак узиш машиналарининг ҳайдовчилари ғўзада қолган ва ерга тўкилган бутун пахтани қўл меҳнати ишлатмай механизмлар ёрдамида териб берадилар ва далани бутунлай тозалайдилар;

— созловчи слесарлар, инженерлар ва техниклар техника хизматини ўз вақтида ўтказадилар, терим агрегатларидаги нуқсонларни тез тузатиб, уларнинг узлуксиз ишлашини таъминлайдилар.

— агрономлар ва совхозларнинг раҳбарлари машина теримининг сифатини кун сайин қаттиқ контроль қилиб турадилар, механизаторларнинг ишда энг яхши кўрсаткичларга эришишига имкон берадиган меҳнат ва турмуш шароитларини муҳайё қилиб қўядилар;

— пахта ташийдиган механизаторлар ва тайёрлов пунктларининг ходимлари бункер — арава — тайёрлов пункти конвейерининг аниқ ва тўхтовсиз ишлаб туришини таъминлайдилар;

— умумий овқатланиш, савдо, маданият ходимлари даладагиларга ғамхўрлик ва меҳрибонлик қиладилар, уларга энг яхши маданий-маиший шароит яратиб қўядилар.

Район партия комитети билан бошланғич партия ташкилотлари хўжаликка партия раҳбарлиги савиясини ошириш учун қуйидаги тадбирларни белгиладилар:

— социалистик мусобақани ривожлантириш соҳасида коммунистларнинг ҳосил учун курашдаги авангардлик роли таъминланади. Коммунистнинг ўрни — далада, унинг энг муҳим бурчи-намуна ва ибрат бўлишдир.

— шунга эришилсинки, ғўза парвариши ва пахта терими даврида туғилаётган ҳамма янги ва қимматли тажрибалар дарҳол ҳар бир меҳнатчининг мулкига айлантирилсин;

— социалистик мусобақада эришилган натижаларни якунлаш ва ундан ҳаммани хабардор қилишнинг ҳамда ғолибларни моддий ва маънавий рағбатлантириб, мусобақанинг доимо кучайиб ва кенгайиб боришига кўмаклашадиган бўлишининг мунтазам системаси вужудга келтирилсин;

— кишилар билан олиб бориладиган сиёсий-оммавий ишлар соҳасида шундай қилинсинки, 186 та дала шийпонининг ҳар бири пахтакорнинг иккинчи уйи бўлиб қолсин, партия ташкилоти учун эса КПСС XXIV съезди қарорларини пропаганда қилиш ва пахтакорларни беш йилликнинг юбилей йилидаги мажбуриятларини сўзсиз бажаришга сафарбар қилиш марказига айлансин;

— 800 агитатор, сиёсий ахборотчи, сиёсий докладчи ва лекторларнинг ҳар бири партия сиёсатининг актив тарғиботчиси бўлсин, конкрет иш учун — мўл пахта ҳосили етиштириш ва уни фақат машинада териб олиш учун жавобгар бўлсин;

— Советларнинг, комсомол, касаба союз ташкилотлари ва бошқа ташкилотларнинг фаолиятини активлаштириш соҳасида — уларнинг район меҳнатчилари қабул қилган мажбуриятларни бажариш йўлидаги иши аниқ, пухта ва оператив бўлишига эришилади.

Пахтакорликлар пландан ташқари пахта етиштириш ва ҳосилни шаҳарликларнинг, студентлар ва ўқувчиларнинг ёрдамисиз, фақат машинада териб олиш юзасидан ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олиб, ваъдаларига вафо қилиш учун бутун кучларини сарфлайдилар. Биз ўз олдимизга қўйган қийин вазифанинг уддасидан чиқамиз.

Бизнинг республикадаги барча пахтакорларга айтадиган сўзимиз шуки, бизнинг хўжаликдаги сингари ҳар бир колхоз ва совхозда, ҳар бир районда пахтачиликни юксалтиришнинг фойдаланилмай ётган резервлари бор. Бу резервларни шу йилнинг ўзидаёқ ишга солиш — партия XXIV съезди қарорларини бажаришга қўшилган энг яхши ҳисса ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига энг яхши совға бўлади.

ТАДБИРЛАР ПАХТАКОР РАЙОНИДАГИ ҲАММА БРИГАДАЛАРНИНГ ЙИҒИЛИШЛАРИДА, БАРЧА СОВХОЗЛАРДА ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИЛҒОРЛАРИНИНГ КЕНГАШИДА МУҲОКАМА ЭТИЛИБ ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

ТОШКЕНТ областининг Свердлов тайёрлов пунктига кетма-кет пилла карвонлари келиб турибди. Суратда Янгийўл районидаги Калинин номли колхознинг илғор пиллачиси София Валиева. У ҳар қути қурт уруғидан 70 килограммдан ошириб пилла олишга эришди.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш бўйича мажбуриятларини муддатидан олдин бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар.

Гагарин райони (район партия комитетининг секретари **Х. Бердиев**, район ижроия комитетининг раиси **Н. Тогаев**, район комсомол комитетининг секретари **О. Абдураимов**, бош пилла сушилкасининг директори **Х. Эрназаров**).

Қарши райони (район партия комитетининг секретари **Ф. Омонов**, район ижроия комитетининг раиси **М. Саидов**, район комсомол комитетининг секретари **Н. Холмуродова**, бош пилла сушилкасининг директори **Т. Рўзиев**).

Ульянов райони (район партия комитетининг секретари **Х. Қўйбоқаров**, район ижроия комитетининг раиси **Т. Жабборов**, район комсомол комитетининг секретари **Т. Убайдуллаев**, бош пилла сушилкасининг директори **Т. Тўхтаров**).

Жарқўрғон райони (район партия комитетининг секретари **Ч. Алматов**, район ижроия комитетининг раиси **Ч. Боймуродов**, район комсомол комитетининг секретари **Ш. Жуманазаров**, бош пилла сушилкасининг директори **Э. Ғаффоров**).

Термиз райони (район партия комитетининг секретари **Ж. Чориев**, район ижроия комитетининг раиси **Х. Болтаев**, район комсомол комитетининг секретари **А. Маматқулов**, бош пилла қуритиш сушилкасининг директори **А. Сарибоев**).

ПИЛЛАЧИЛАР ШИЖОАТИ

Зарафшон районининг пиллакорлари кеча пилла тайёрлаш йиллик планини бажарган эдилар. Ҳар қути қурт уруғидан 75 килограммдан кумуш тола олинди. «Комсомол», Навоий номли, Ильич номли колхозлар айниқса яхши кўрсаткичга эришди. Район бўйича яна 150 центнер пилла топшириш мажбурияти олинди.

Бугун яна бир хушхабар келди. Учқўрғон районининг меҳнат аҳли 370 тонна пилла тайёрлаб катта зафар қучди. Пландан ташқари 70 тонна кумуш тола топширишга аҳд қилган пиллакорлар янада ғайрат кўрсатмоқдалар.

О. ЖУМАНАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПИЛЛА — ДАВЛАТГА

Республика областларида пилла тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 3 июнга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — бир кунда; учинчи стун — мавсум бошидан буён.

Сурхондарё	8,4	88,5
Бухоро	33,4	76,3
Наманган	19,3	68,8
Фарғона	10,3	47,0
Қашқадарё	4,8	47,0
Сирдарё	19,8	35,2
Тошкент	14,1	25,9
Хоразм	6,4	12,1
Андижон	4,0	6,7
ҚҚ АССР	3,5	3,5
Самарқанд	—	—
Республика бўйича:	11,5	37,5

ФАРҒОНАДА БИРИНЧИ

Ўзбекистон районининг пиллачилари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб, пилла тайёрлаш йиллик планини Фарғона областида биринчи бўлиб бажардилар. Давлатга 409,8 тонна юқори сортли пилла топширилди. Ҳар қути уруғдан ўртача ҳисобда 70 килограммдан пилла олинди.

Ўзбекистон районининг ҳамма хўжаликлари пилла тайёрлаш йиллик планларини бажариб бўлди. «Ғаниобод», «Комсомол», «Қўқон» колхозлари меҳнат ғалабасига энг катта ҳисса қўшдилар.

Район пиллачилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга 70 тонна қўшимча пилла топшириш мажбуриятини олдилар.

МУДДАТИДАН БИР ОЙ ИЛГАРИ

НАМАНГАН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). ССР Иттифоқи ташкил этилган куннинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирган область чорвадорлари катта зафар қучдилар. Давлатга гўшт сотиш бўйича ярим йиллик план муддатидан бир ой илгари адо этилди. Қабул пунктларига 3700 тонна ўрнига 3719 тонна юқори семизликда гўшт етказиб берилди.

Гўштга топширилган бўрдоқиларнинг ўртача вазни 340 килограммни ташкил этди. Қўлга киритилган ютуқда Тўрақўрғон, Учқўрғон, Наманган, Чуст, Янгиқўрғон районлари чорвадорларининг қўшган ҳиссаси айниқса баракали бўлди.

АТЕИСТ-ЛЕКТОРЛАР ЎН КУНЛИГИ

НАМАНГАН, (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Область партия комитети лекторлар группаси ҳамда «Билим» жамияти область ташкилоти СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишлаб атеист-лекторлар ўн кунлиги эълон қилди, Бунга областнинг шаҳар ва районларидаги 356 атеист-лектор жалб этилди.

Шу кунларда саноат корхоналарида, колхоз, совхоз, ташкилот ва муассасаларда илмий-атеистик мавзуларда лекциялар ўқиляпти, савол-жавоб кечалари уюштирилмоқда.

Меҳнаткашлар ўртасида илмий-атеистик тарғиботни кучайтириш мақсадида ўтказилаётган мазкур ўн кунликда атеист-лекторларнинг маҳоратини оширишга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Районларда атеист-лекторларнинг семинарлари ўтказиляпти, Уйчи районида ўтказилган ана шундай семинарда Наманган Давлат педагогика институтининг ўқитувчилари партия ва совет ходимлари атеистик пропаганданинг форма ва методлари, ишонтириш санъати ҳақида гапириб бердилар.

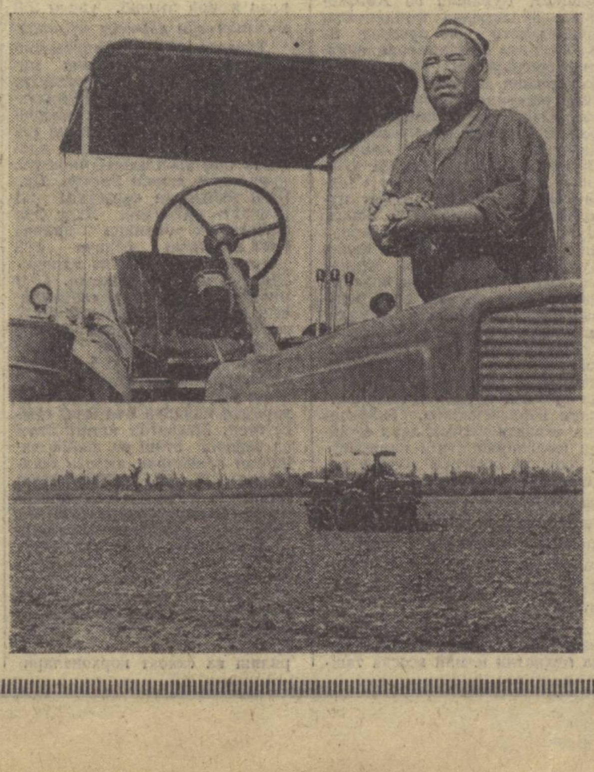

БУГУНГИ ШОНА — МЎЛ ҲОСИЛДАН НИШОНА

БУХОРО, (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). СССРнинг олтин тўйини 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш билан кутиб олиш учун курашаётган Ленин орденли Бухоро области пахтакорлари табиат қийинчиликларини мардонавор енгиб, ғўза парваришини кун сайин кучайтирмоқдалар. Ҳар бир колхоз ва совхозда ғўзалар қалб қўри билан ардоқланиб, бегона ўтлардан тозаланяпти. Чуқур культивация ва кетмон чопиғидан чиқариляпти.

Областда 155360 гектар майдондаги ғўза икки марта комплекс ишловдан чиқарилди. Бир марта озиқлантирилди. Далаларда 3300 дан ортиқ чопиқ тракторлари бетиним ишлаб турибди.

Ғўзани бегона ўтлардан тозалаш, чуқур кетмон чопиғи ўтказиш, озиқлантириш ва суғоришда 100 мингдан ортиқ колхозчи, совхозларнинг ишчилари актив қатнашяпти. Айни пайтда ёш ниҳоллар қондириб суғориляпти. Бу тадбир Ғиждувон, Қоракўл, Вобкент ва Свердлов районлари хўжаликларида намунали ташкил этилган.

Ҳозир салкам 15 минг гектар ердаги ғўза шона кўрсатди. Пахтакорлар ғўза парваришини авж олдириб, шонага-шона қўшиш, ҳосил тугунчаларини кўпайтириш тадбирларини кўрмоқдалар.

Т. НАЗИРОВ.

ПОЙТАХТ областининг Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз механизаторлари ғўзаларга иккинчи ишлов беришни тамомладилар. Суратларда: колхознинг илғор звено бошлиғи Сотиболди Аҳмедов. У 50 гектар майдондаги пахтадан камида 32 центнердан ҳосил кўтариш учун курашмоқда. Пастда эса ғўзаларга ишлов бериш пайти тасвирланган.

И. Глауберзон фотолари.

ҚАРШИ ДАШТИНИНГ НЕФТИ

Ғарбий Тошлидаги янги нефть кони саноат усулида ишлатиш учун муддатидан аввал топширилди. Бу — Қарши даштидаги олтинчи нефть кони бўлди.

Ғарбий Тошли конидаги дастлабки уч кон-қудуқ нефть бера бошлади. Пармаловчилар ер ости ёқилғи хазинаси чиқариладиган яна бир неча қудуқни ковламоқдалар. Бу ерда нефтни йиғиб олувчи хўжалик қурилди. Кон ичимлик ва техника суви билан, электр энергия билан таъминланди.

Яқин вақт ичида у ҳозир қурилаётган нефть конлараро қувурга уланади. Ўшанда нефть темир йўлдаги нефть қуйиладиган эстакадага бевосита оқиб бораверадиган бўлади. (ЎзТАГ).

ҚОРАКЎЛЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

БУХОРО (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Қоракўлчиликка ихтисослаштирилган Конимех райони чорвадорлари қўзилатиш мавсумини муваффақиятли якунладилар. Чорвадорлар қишнинг қаттиқ, баҳорнинг ноқулай келишига қарамай, 268 минг 477 совлиқнинг ҳар юз бошидан 136,7 тадан қўзи олишга эришдилар. Район хўжаликлари пландаги 107 минг 929 бош ўрнига 123 минг 959 бош қўзини наслга қолдириб, бу соҳадаги планни 114,8 процент бажардилар. Давлатга 173 минг 169 дона сифатли қоракўл тери етказиб берилди.

Конимех райони чорвадорлари эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш учун СССР 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани қизитиб юбордилар. Район хўжаликларида чорва моллар учун мустаҳкам озуқа базасини яратишга киришилди.

СОВЕТ ХОДИМИ МИНБАРИ

ТАШКИЛОТЧИЛИК САМАРАСИ

П. ҚАЮМОВ,
Меҳнаткашлар депутатлари Андижон область Совети ижроия комитетининг раиси.

Ишнинг муваффақияти кўп жиҳатдан маҳаллий Советларга, уларнинг ташкилотчилик фаолиятига боғлиқ. Қаерда ташкилий-оммавий ишлар яхши йўлга қўйилган бўлса, ўша ерда ютуқлар кўпаяди. Буни тажриба тасдиқлаган. Ўтган йиллар мобайнида бу соҳада анча ишлар қилинди.

Маҳаллий Советларнинг фаолияти бир мунча яхшиланди. Халқ ҳокимияти органларининг ролини кучайтириш мақсадида шаҳар, район, қишлоқ ва посёлка Советларининг ҳуқуқлари кенгайтирилди. Советларнинг моддий-молиявий базаси мустаҳкамланди, уларнинг аппаратида малакали, ташкилотчи кадрлар кўпайди. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXIV съездига ҳисобот докладида айтганидек: «Советларнинг иши умуман олганда активроқ ва хилма-хилроқ бўлиб қолди. Эндиликда депутатлар ўз сайловчилари билан мунтазам учрашиб, улар ҳузурида ҳисоб бериб турибдилар».

Андижон область, шаҳар, район ижроия комитетлари, кўпгина қишлоқ ва посёлка Советлари ҳам бу ишга алоҳида эътибор билан қарай бошладилар. Маҳаллий Советлар олиб бораётган ташкилий-оммавий ишларнинг савияси сезиларли даражада ошди. Партия ва совет ташкилотларида қабул қилинаётган қарорларнинг бажарилиши устидан назорат кучайтирилди.

Областда 4 та шаҳар, 10 та район, 92 та қишлоқ ва 4 та посёлка Советлари бўлиб, уларнинг депутатлари 7321 кишини ташкил этади. Кўпгина маҳаллий Советлар, уларнинг ижроия комитетлари ва доимий комиссиялари ташкилотчилик ишларини такомиллаштира бориб, корхоналар, ташкилотлар, колхоз ва совхозларда давлат планлари ҳамда мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашга тобора активроқ таъсир ўтказмоқдалар.

Область, шаҳар, район ижрокомлари, қишлоқ ва посёлка Советлари қошида ташкилий-оммавий ишлар кабинетлари ташкил этила бошланди. Бу ташаббусни областда биринчи бўлиб Москва райони бошлаб берди. Райондаги барча қишлоқ ва посёлка Советлари ҳузурида ана шундай кабинетлар бор. Кабинетларда план асосида иш олиб борилади. Бу ерга маҳаллий Советларнинг фаолиятига доир хилма-хил ҳужжатлар, турли диаграммалар, доимий комиссиялар, депутатлар группалари, штатсиз бўлимлар ва жамоат ташкилотларининг ишлари ҳақида маълумотлар қўйилган.

Ижроком ходимлари, депутатлар ташкилий-оммавий ишлар кабинетига тўпланиб, хўжаликларнинг фаолиятларини чуқур таҳлил қиладилар, тажриба алмашадилар. Советларнинг йиғилишлари, депутатлар ўқиши ҳам шу ерда ўтказилмоқда. Область ижроия комитети ташкилий-оммавий ишлар кабинетлари фаолиятини янада кучайтириш тадбирларини ишлаб чиқди. Областдаги барча маҳаллий Советларнинг ходимлари Москва районига бориб, ташкилий-оммавий ишлар кабинетлари тажрибасини ўрганиб қайтдилар.

Хўжаобод район ижрокоми ташкилий-оммавий ишлар кабинети учун алоҳида 3 хона ажратди. Хоналарнинг бири район, область Советлари ва Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари ихтиёрида. Улар график бўйича навбат билан меҳнаткашларни қабул қилмоқдалар.

Ленинск шаҳар ижроия комитети ҳам Москва район ижрокоми тажрибасига таяниб, ташкилий-оммавий ишлар кабинетлари ташкил қилишга астойдил киришди.

Маҳаллий Советларнинг сессияларини пухта тайёргарлик билан ўтказиш — ташкилий ишларнинг таркибий қисмидир. Маҳаллий Советлар бу масалага ўзларининг жонажон иши деб қарашяпти. Область Советининг ҳар бир сессияси ва ижроком мажлислари белгиланган муддатларда юқори савияда ўтказилмоқда. Сессия кун тартибига саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, ободонлаштириш, аҳолига маданий-маиший, савдо ва медицина хизмати кўрсатиш, ташкилотчилик ишларини яхшилаш каби актуал масалалар киритилмоқда.

Сессия муҳокамасига қўйиладиган масалалар олдиндан ҳаммага маълум қилинади. Бу — депутатларга сессияга тайёргарлик билан келиш имкониятини бермоқда. Сессияни тайёрлаш ва ўтказишда доимий комиссиялар, депутатлар фаол иштирок этмоқдалар. Сессиядан кейин депутатлар томонидан илгари сурилган таклиф ва мулоҳазалар ўрганилиб, фойдали деб топилганлари зудлик билан амалга оширилмоқда. Бизга боғлиқ бўлмаган масалалар умумлаштирилиб, юқори ташкилотлар эътиборига ҳавола қилинмоқда.

Ташкилий-оммавий ишларни такомиллаштириш учун курашда депутатлар ҳал қилувчи роль ўйнадилар. Область Совети ва унинг ижроия комитети ана шуни эътиборга олиб, депутатлар фаолияти устидан назоратни кучайтирди. Уларнинг ташаббускорлигини ошириш тадбирларини ишлаб чиқди. Маҳаллий Советларга сайланган 7 мингдан зиёд депутатнинг ҳаммаси ва жамоат ишлари билан машғул, сайлов округлари билан мустаҳкам алоқа боғлаб, меҳнаткашларни қабул қиляпти. Сайловчилар билан учрашиб, улар олдида ҳисоб бериб турибди.

Маҳаллий Советларнинг кўпгина доимий комиссиялари активларга таяниб, ўз фаолиятини анча яхшилаб олдилар, халқ хўжалигининг турли тармоқлари иши билан яқиндан шуғулланишга одатландилар. Ҳозир областда Советларнинг 986 доимий комиссияси бўлиб, улар атрофига 6300 депутат ва 4000 жамоатчи уюшган. 1971 йил ва 1972 йилнинг 4 ойида доимий комиссиялар кучи билан сессия муҳокамасига 900 дан ортиқ масала тайёрланди. Комиссия аъзолари томонидан сессия ва ижроком мажлисларида 1200 та доклад ва қўшимча докладлар қилинди.

Ижрони текшириш маҳаллий Советлар фаолиятида муҳим иш участкаларидан бири ҳисобланади. Областда партия, совет органлари, министрлик ва идоралардан юборилган ҳужжатлар, область ижрокоми қабул қилган қарорларнинг ижроси учун кураш анча яхшиланди.

Партия органлари раҳбарлигида маҳаллий Советлар томонидан олиб борилган бу ишларнинг ҳаммаси саноат, қишлоқ хўжалиги, капитал қурилиш ва аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш ишларини яхшилашда ижобий натижалар беряпти. Областимиз меҳнаткашлари беш йилликнинг биринчи йилини ҳамма соҳада муваффақиятли якунладилар. Саноат, транспорт, қурилиш, ободонлаштириш, аҳолига савдо, медицина, маданий-маиший хизмат кўрсатиш соҳасида катта ютуқлар қўлга киритилди. Айниқса қишлоқ хўжалигида катта меҳнат ғалабасига эришилди. Давлат омборига биринчи марта 528 минг тонна Андижон пахтаси тўкилди. Гўшт, сут, жун, пилла, тухум, дон, сабзавот, картошка, мева етиштириш кескин кўпайди.

Бу йил қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш учун қизғин кураш кетяпти. Андижон пахтакорлари 550 минг тонналик маррани эгаллаш учун астойдил юриш бошлаганлар. Депутатлар, коммунист ва комсомоллар бу курашнинг олдинги сафида бормоқдалар.

Лекин шунга қарамасдан айрим Советларнинг иши ҳали ҳам бугунги кун талаблари даражасида эмас, ташкилотчилик ишларининг савияси паст. Ташкилий-оммавий ишларда расмиятчилик кўринишлари тугатилмаган. Маҳаллий Советларнинг айрим ижроия комитетларида сессиялар пухта тайёргарлик билан ўтказилмайди, доимий комиссияларнинг фаолияти унча сезилмайди. Бу гаплар кўпроқ Избоскан, Ленин район Советларига тааллуқлидир. Балиқчи райониндаги «Гулистон», Ленин районидаги «Ленинобод» қишлоқ Советларида ҳам сессиялар кунгилдагидек ута ётгани йўқ. Сессия ҳужжатларини расмийлаштиришда палапартишликка йўл қўйилмоқда.

Қўрғонтепа, Ленин район Советларида меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини кўриб чиқишда бепарволик ҳоллари учраб туради. Ишимизда бошқа камчиликлар ҳам кўп. Область ижроия комитети, унинг бўлимлари, бошқармалари ҳозир бутун диққат-эътиборини ана шу камчиликларни бартараф этишга қаратган.

Олдимизда катта, жуда мураккаб вазифалар турибди. У — ташкилотчилик ишларини янада такомиллаштириш, завод-фабрика цехларида, қурилиш майдонларида, пахта далаларида, чорва фермаларида, хуллас ишлаб чиқаришнинг ҳамма жабҳаларида юксак меҳнат кўтаринкилигига эришиш, СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишдан иборатдир.

АХБОРОТ

СУРХОНДАРЁ

ШАРҚ ХУРМОСИ

Сурхондарёда субтропик ўсимлик ва мевалар яна кўпаяди. Кейинги йилларда Сариосиё ва Денов районларининг колхоз ва совхозларида Шарқ хурмоси кўплаб етиштирилмоқда. Сариосиё районидаги Ж. Пирназаров номли, Денов районидаги Ульянов номли хўжаликларнинг ҳар бирида 50-100 гектардан хурмозор барпо этилди. Шўрчи ва Сариосиёдаги боғдорчилик-мевачилик совхозларида ҳам хурмо етиштириш ривожлантириляпти. Денов ўрмон хўжалиги ва Жанубий Ўзбекистон мевачилик-узумчилик селекцияси станцияси хўжаликларга кўплаб хурмо кўчатлари етказиб бераётир. Ҳозир область хўжаликларидаги хурмозорлар 500 гектардан ортиб кетди.

ҚАЙТА УРГАН ЮРАК

Область касалхонаси хирургия бўлимининг телефони жиринглади. Навбатчи жарроҳ Холмўмин Хўжаниёзов трубкани олди.

— Каптархона қишлоғидан гапиряпмиз, — деган бўғиқ ва ҳаяжонли овоз эшитилди. — Виктор Агеев деган йигитнинг юрагига мих қадалди. Унинг аҳволи ғоят оғир, шошилинч чоралар кўрилмаса...

...Бемор зудлик билан касалхонага етказиб келинди. Врач Ольга Максимовна Секретарёва операция столига ётқизилган беморни кўздан кечирди. Унинг юраги тўхтаган, қон босими йўқ эди. Аммо у тезда операцияга киришди. Тажрибали жарроҳлар Ольга Максимовнага ёрдамлашиб турдилар.

Сунъий нафас ёрдамида юрак-ўпка аппаратлари ишга солинди. Бир неча минутдан сўнг кўкрак қафаси очилиб, беморнинг юрагига жарроҳнинг бармоқлари бориб етди. Мих Викторнинг кўкрак қафасини тешиб ўтиб, юракнинг ўнг қоринчасига ёриб кирганлиги маълум бўлди.

Юракнинг тешилган мускуллари ўта эҳтиёткорлик билан қайта тикилди. Ғоят аниқ бажарилган массаждан сўнг тўхтаган юрак қайта ура бошлади. Эндигина 30 баҳорни кўрган Виктор Сергеевич Агеев ҳаётга қайтарилди.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ШОЛИ ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК

КАСБИНИ ШАРАФЛАЁТГАНЛАР

«Коммунизм» колхозини Хоразм областининг шоликорлик лабораторияси деб аташади. Бунинг сабаби бор. Районлаштирилган, навли шоли уруғи шу хўжаликда етиштирилиб бошқа колхозлар, совхозларга тарқатилади. Шоликорликни механизациялаш билан боғлиқ бўлган механизмлар шу ерда синовдан ўтказилиб, ҳаётга йўлланма берилади. Республикамизнинг шоликор хўжаликларида «Узрост-59», «Узрост-7» навлари катта майдонларга экилиб, юқори ҳосил олинмоқда. «Коммунизм»ликлар ана шу навларнинг сарасини саралаб ўз майдонларида ўстирмоқдалар. Натижада энг яхши истеъмол маҳсулоти ҳисобланган гуруч тайёрлаш йилдан-йилга кўпайтириляпти. Ўтган йили колхоз пландаги 3 минг тонна ўрнига 3.800 тонна юқори сорт шоли тайёрлади.

Шоли агротехникаси бошқа хил қишлоқ хўжалик экинлари, шу жумладан пахта етиштириш агротехникасидан тубдан фарқ қилади. Ғўза, маккажўхори экинлари вақти-вақти билан суғорилиб турилса, шоли ўсимлиги уруғ ерга қадалган кундан бошлаб ҳосили йиғиштириб олингунча сувда туради. Демак, шоликорларнинг меҳнати бошқа касб эгаларининг меҳнатига нисбатан анча қийин, аммо шарафли. «Коммунизм»ликлар ана шу қийин меҳнатни осонлаштириш борасида диққатга сазовор ишлар қилмоқдалар, бутун ишлаб чиқариш жараёнини тўла механизациялаш тадбирларини амалга оширмоқдалар. Шу мақсадда қуйидаги ишлар қилинди.

Шоли пайкаллари йириклаштирилди, кераксиз уватлар, йўл-йўлкалар, марзалар тугатилиб, экин майдони кенгайтирилди. Шоли экини тоза, ҳидланмаган оқар сувни ёқтиради, сизот сув билан чиқишмайди. Аслини олганда сизот сув, шўр — ҳосилнинг душманидир. Шунинг учун ҳам чуқур зовурлар қазилиб, қўшимча ирригация тармоқлари бунёдга келтирилиб сизот сув йўқотиляпти, тупроқнинг остки қатламидаги тузнинг юқори қатламига кўтарилишига йўл қўйилмаяпти.

Колхознинг ерлари шолининг мижозига мос келади. Лекин бир майдонга ҳар йили бир хил экин экилаверса тупроқнинг структураси бузилади, донадорлиги камаяди. Бу, ҳосил чўғига салбий таъсир кўрсатади. Шоликорлар экин майдонларини профилактикадан ўтказиб турадилар, минерал ва органик ўғитлар билан ўғитлайдилар. Мутахассисларнинг таърифлашича, ҳар гектар майдонга 15 тоннагача органик, 500 килограмм атрофида минерал ўғитлар солиняпти.

Шоли майдонларида бегона ўтлар кўп ва тез ўсади. Уни илдизи билан йўқотмай туриб шолидан юқори ҳосил олиш қийин. Шуниси ачинарлики, бегона ўтлар бир хил об-ҳаво ва сув режими шароитида шоли ўсимлигига нисбатан анча тез ривожланади. Оқибатда ерга солинган ўғитларни кўп истеъмол қилади. Меҳнат аҳли буни ҳисобга олиб, бегона ўтларга қарши қаттиқ кураш олиб боряпти, унинг илдизидан кўпайиши, уруғлашига сира йўл қўйилмаяпти. Шу мақсадларда гербицидлардан фан ютуқлари, илғорлар тажрибаси асосида оқилона фойдаланилаётир.

Юқорида айтилганидек, колхоз уруғчилик хўжалиги ҳисобланади. Уруғ эса тоза, мағизи тўла бўлиши, давлат стандартига тўла мос келиши керак. Эрта пишар навлар қанча кўпайтирилса шолидан шунча катта хирмон кўтарилади. Меҳнат аҳли бу борада муайян муваффақиятларга эришди. Кейинги йиллардагина биринчи ва иккинчи репродукцияли уруғлик етиштириш 40 процентдан зиёд кўпайтирилди. Давлатга ва бошқа хўжаликларга уруғлик учун районлаштирилган, навли, турли касалликларга чидамли шоли етказиб беріляпти.

Оғир меҳнат талаб қиладиган ишларни механизациялаш тезкорлик билан давом эттириляпти. Илгари шоли уруғи қўлда сепилар эди. Эндиликда оддий сеялкалар шу мақсад учун мослаштирилди ва уруғ механизмлар воситасида сепиляпти. Натижада гектарларнинг тўла, каторлар ва кўчатлар сонининг буд бўлишига эришиляпти. Ҳосилдорликни оширишда бу муҳим омилдир. Айни кезда шоли комбайнларда ўриляпти. Натижада ўрим-йиғим қисқа фурсатда, қора совуқ тушгунча тугалланяпти. Исрофгарчилик, нобудгарчиликка йўл қўйилмаётир.

Ўрим-йиғим ва бошқа ишларнинг машиналаштирилиши фурсатдан ютишда катта роль ўйнаганидек, маҳсулот таннархини камайтиришда ҳам ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўляпти. Масалан, илгари бир центнер шоли тайёрлашга қўл меҳнати кўп сарфланганлиги туфайли 30-35 сўм маблағ кетган бўлса, эндиликда оғир ишлар механизмлар гарданига ортилгани туфайли 10-12 сўм маблағ сарфланяпти, холос. Шоликорлар беш йиллик охирига қадар бутун ишлаб чиқариш жараёнини тўла механизациялашни бош вазифа қилиб қўйдилар.

Шу кунларда шолипояларда яратувчилик меҳнати мавж уряпти. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Эшимбет Собиров бошлиқ бригадага қарашли майдонлардаги кўк майсалар барқ уриб ўсмоқда. Ўтган йили гектаридан 61,5 центнердан хирмон кўтарган шоликорлар бу йил 70 центнерлик маррани кўзламоқдалар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Пак Николай, Югай Герман раҳбарлик қилаётган бригадаларнинг аъзолари ҳам ана шундай яхши ният билан манглай тери тўкиб меҳнат қилмоқдалар. Шоликорлик устаси Ан Сен Гин бошчилигидаги бригадада эса ўсимлик бошоқлаб қолди.

Шоликорлар орасида «шолининг меҳнати нечоғли аччиқ бўлса, палови шунча ширин бўлади» деган гап бор. Гурлан районидаги Алексей Иванович Ким раислик қилаётган «Коммунизм» колхози шоликорлари барча қийинчиликларни ҳалол меҳнат билан енгиб, ҳамма майдонларда шолидан юқори ҳосил етиштириш учун қизғин иш олиб бормоқдалар. Уларга юбилей йили мажбуриятларини шараф билан бажаришларида катта муваффақиятлар тилаймиз.

Ф. ЗОҲИДОВ,
Т. УНАБОЕВ.
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.
М. АБДУРАҲИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

Суратларда (чапдан ўнгга): 1. Андижондаги ёғ-мой комбинатининг пешқадам ишчиси Д. Азизов. У 13 йилдан бери шу комбинатнинг совун тайёрлаш цехида фидокорона меҳнат қилиб келяпти; 2. Чирчиқ электрохимия комбинати метан конверцияси цехининг аппаратчиси Икром Акрамов. Бу серғайрат аппаратчини биргина цехда эмас, ҳатто катта комбинатда яхши билишади.

Г. Кечкин ва И. Глауберзон фотолари.

ХАТЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

КАМЧИЛИКЛАР ТУГАТИЛАДИ

— Раҳбарларнинг нўноқлиги, улар корхона фаолиятини яхшилаш ҳақида етарли ғамхўрлик қилмаётганликлари сабабли коллектив ўртасида меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Техника воситалари қаровсиз ташлаб қўйилган. Уларни занг босиб ётипти. Натижада давлат плани бажарилмаётир, — дейишган эди редакцияга ёзган хатларида Деҳқонобод тош кесиш карьерининг ишчилари.

Деҳқонобод район партия комитетидан олинган жавобда айтилишича, текширишда хатда кўрсатилган фактлар тасдиқланган. Иш жойида шароит яратиб берилмагани учун меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Карьер электр қуввати билан етарли миқдорда таъминланмаяпти. Бунинг учун Ўзбекистон ССР Қурилиш материаллари саноати министрлиги айбдордир, чунки у корхонани юқори вольтли электр узатиш линиясига улашни планга киритмаган. Ҳозирги вақтда карьерни фақат битта двигатель электр қуввати билан таъминланяпти. Электр қуввати етишмаганлиги сабабли фақат иккита тош кесиш комбайни ишлаб, қолганлари бекор турибди.

Бунинг устига карьер дирекцияси ишни тўғри ташкил этиш учун ҳаракат қилмаган. Оқибатда ишлаб чиқариш планлари бажарилмай келган. 1972 йилнинг 1-квартал плани эса фақат 70 процент адо этилган.

Текшириш натижаси ва корхонадаги аҳвол район партия комитетида муҳокама қилинди. Йўл қўйилган хато ва камчиликларни бартараф этиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

САВДО ҚОИДАСИНИ БУЗГАНИ УЧУН

Чортоқ матлубот жамиятига қарашли айрим магазинларда ипакли газламалар, чинни идишлар яшириб қўйилиб, прилавка остидан сотиляпти. Жамият правлениеси раҳбарлари бунга бефарқ қараётганликлари, магазинларнинг ходимлари нотўғри хатти-ҳаракат қилаётганликлари аҳолининг норозилигига сабаб бўлмоқда.

Газетхон Ғ. Ҳожиевдан олинган ана шу мазмундаги хат текшириш ва чора кўриш учун Наманган область матлубот жамиятига юборилганди. У ердан қуйидаги жавоб олинди:

Текшириш натижасида хатда келтирилган фактлар тасдиқланди. Чортоқ матлубот жамиятига қарашли 5-хўжалик моллари магазинининг мудири Мўйдин Раҳмонов савдо қоидасини бузганлиги, товар обороти планини бажармагани учун бундан кейин савдо системасига қайта қабул қилмаслик шарти билан ишдан бўшатилди.

Мастура Нуриддинова мудирлик қилаётган 22-магазин тўсатдан текшириб кўрилганда 204 сўм 35 тийинлик ипакли газлама яшириб қўйилганлиги маълум бўлди. Бу масала жамият правлениеси йиғилишида муҳокама қилинди. М. Нуриддинова савдо системасида узоқ вақтдан буён бенуқсон ишлаб келаётгани, илгари савдо қоидасини бузмагани ҳисобга олиниб, унга қаттиқ выговор эълон қилинди. У агар яна юқоридаги каби хатога йўл қўйса, савдо системасидан четлатилиши ҳамда жавобгарликка тортилиши ҳақида огоҳлантирилди.

МЕҲНАТ ВА ИЛМ

ЭРТАГА — ҚУРИЛИШДА МЕҲНАТНИ ИЛМИЙ АСОСДА ТАШКИЛ ЭТИШГА БАҒИШЛАНГАН РЕСПУБЛИКА КОНФЕРЕНЦИЯСИ ЎЗ ИШИНИ БОШЛАЙДИ

Коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда меҳнат унумдорлигини ошириш суръатларини тезлаштириш ва халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган биринчи даражали вазифаларни ҳал этиш билан бирга, меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш ҳам муҳим роль ўйнайди. Ўзбекистон бинокорлик ташкилотлари ва лойиҳалаш органларининг ходимлари КПСС XXIV съезди белгилаб берган қарорларни амалга ошира бориб, меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш, илғор иш усулларига амал қилиш, иш жойларини дид билан жиҳозлаш, планлаштиришни яхшилаш, меҳнатни муҳофаза этиш ва ишлаб чиқариш маданиятини ошириш масалаларига катта аҳамият бераётирлар. Чунки, мана шуларнинг ҳаммаси бинокорлик саноати корхоналари ҳамда қурилиш ташкилотлари техника-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашда ёрдам беради.

Ҳозирги вақтда меҳнат билан илмнинг алоқаси тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Фанда рўёбга чиққан янгиликлар ишлаб чиқаришга жорий этилиши билан ишчининг меҳнати енгиллашяпти, меҳнат унумдорлиги ортиб, маҳсулот тайёрлаш ҳажми кўпаймоқда. Республикамизнинг анчагина қурилиш-монтаж трестлари, колхозлараро қурилиш бирлашмаси бинокорлик ташкилотларида, қурилиш ҳамда монтаж бошқармаларида, механизациялашган кўчма колонналарда ҳамда сув иншоотлари қурилиши ташкилотларида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш бўйича кенгашлар, ижодий группалар тузилган. Сув иншоотлари қурилиши ташкилотлари ва муассасаларида айниқса меҳнатни илмий асосда ташкил этиш планларини тузиш ҳамда амалга оширишда катта тадбирлар кўрилаётир. Қишлоқ қурилиши, сув иншоотлари қурилиши ташкилотлари ишчилари, инженер-техникларининг шижоаткорона меҳнати билан ўтган беш йиллик мобайнида 270 минг гектар янги ер очилди. 480 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. Чорвоқ сув омборининг биринчи навбати, Каттақўрғон сув омборининг иккинчи навбати, Каркидон, Пачкамар сингари 555 миллион куб метр оби-ҳаёт сиғдира оладиган йирик сув иншоотлари қурилиб, фойдаланишга топширилди. Занг дарёси ва Катта Андижон канали ишга туширилди. Бундан ташқари дон сақланадиган омборлар, чорвачилик фермалари, қишлоқ клублари, кинотеатрлар ва бошқа маъмурий-маиший бинолар қурилиб, истеъмолчилар ихтиёрига топширилди.

Тўққизинчи беш йилликда республикамизда капитал қурилиш ҳажми 20 миллиард сўмни ташкил этади. Бу, саккизинчи беш йилликдагига нисбатан 1,5 баравар зиёд. Тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йилида 3,3 миллиард сўмлик капитал қурилиш ишлари адо этилди. Бу, 1970 йилдагига нисбатан 7 процент кўпдир. Бундан ташқари Тошкент ГРЭСи қурилиши поёнига етказилди, Чорвоқ ГЭСининг иккита турбогенератори ишга туширилди. Олмалиқ уй-рўзғор буюмлари химия заводи фойдаланишга топширилди. Шунингдек, тўртта йирик пахта заводи ва бошқа саноат корхоналари давлат комиссияси томонидан қабул қилиб олинди.

Республика қурилиш ташкилотлари бўйича пудратчилик ишлари 1971 йилда ошириб адо этилди. Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги ташкилотлари планни 105 процент, Ўзбекистон сув иншооти қурилиши Бош бошқармаси 106 процент, Қурилиш ва Автомобиль йўлларидан фойдаланиш министрлиги 109 процент ва Ўзбекистон колхозлараро қурилиш бошқармаси 104 процент бажаришди. Меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича белгиланган план ҳам муваффақиятли адо этилди. Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янгича системаси асосида тўққизта қурилиш трести ва «ЧарвакГЭСстрой» бошқармаси муваффақиятли иш олиб борди. Бу қурилиш ташкилотларида янгича система шарофати билан қурилиш ҳажми ва меҳнат унумдорлиги илгариги йиллардагига нисбатан бир неча баравар ортди. Объектлар қурилиши сифати анча яхшиланди.

Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш планларини ишлаб чиқиш ва уни амалга оширишда кўпгина қурилиш ташкилотлари коллективлари, бинокорлик саноати корхоналари муайян ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Ҳисоб-китоб билан тузилган планларни амалга ошириш меҳнат унумдорлигини кўтариш, ишлаб чиқаришнинг иқтисодий самарадорлигини юксалтириш, меҳнат шароитини яхшилашда ўз ифодасини топмоқда.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги ўтган беш йилликда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш бўйича 1200 планни ишлаб чиқди. Шундан бир минги ишлаб чиқаришга жорий этилди. НОТ планларини қурилишга жорий қилиш йўли билан министрлик 1,6 миллион сўм фойда кўрди. Тошкент қурилиши Бош бошқармаси ташкилотлари бўйича эса жами 500 план жорий этилиб, ундан 2,8 миллион сўм даромад кўрилди.

Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида Қурилиш министрлигига қарашли трестлар, қурилиш бошқармалари коллективларининг баракали ижодий ишлари туфайли меҳнатни илмий асосда ташкил этишга алоқадор 600 план ишлаб чиқилиб, қурилишга жорий этилди. Бу, 1970 йилдагига қараганда 23 процент ортиқдир. Янги беш йилликнинг биринчи йилида НОТ планлари бўйича 112 участка, 496 бригада коллективлари меҳнат қилишди. 15,9 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилиб, 81,5 минг ишчи-кунига тенг меҳнат сарфи тежаб қолинди. Меҳнат унумдорлиги эса 3,5 процент ошди. Меҳнатга илмни пайванд этиш шарофати билан олинган даромад миқдори 644 минг сўмга етди. Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва ишлаб чиқилган планларни амалга оширишда 8, 14, 160-қурилиш трестлари ва «Ўзбекшахтастрой» бошқармаси коллективлари яхши кўрсаткичларни қўлга киритишди. Масалан, 8-қурилиш тресты бош инженери ҳар ойда бир марта илмий-техника совети йиғилишида НОТ планларининг бажарилиши ҳақида ахборот бериб туради. Трестдаги НОТ совети ҳамда қурилиш ва саноат корхоналарининг ижодий группалари меҳнатни ташкил этиш, қурилиш техникасидан фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда иш жараёнларини механизациялаштириш каби масалаларни ўрганиб, тегишли тадбирлар белгиламоқдалар.

Трестда 1971 йил мобайнида НОТнинг 342 тадбири ишлаб чиқилди ва жорий этилди. Бу 17,2 минг ишчи-кунига тенг миқдорда меҳнат сарфини камайтириш имконини берди.

«Алмаликсвинецстрой» трести қурилиши ташкилотлари коллективлари уй-жой, маъмурий-маиший ва саноат объектларини қуриб, фойдаланишга топшириш жараёнларида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш планларини дадиллик билан ишлаб чиқаришга жорий этаётирлар. Ғишт териш, сувоқчилик, бўёқчилик, йирик панелли уйларни монтаж қилиш, пол қоқиш ишларини енгиллаштиришда НОТ катта роль ўйнаяпти.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли 14-қурилиш трестида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш бўйича 9 кишидан иборат совет ташкил этилган. Трест меҳнатни илмий асосда ташкил этишдан 172 минг сўм иқтисодий фойда кўрди.

Ютуқлар билан бир қаторда, ҳали бу соҳада жиддий камчиликлар ҳам бор. Республика қурилишларида меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш соҳасида йўл қўйилаётган камчиликлар НОТга бағишланган республика конференцияси қатнашчилари томонидан рўй-рост очиб ташланиши ва уларни бартараф этиш тадбирлари белгилаб берилиши керак.

М. СУЛТОНОВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қурилиш бўлимининг катта референти, иқтисод фанлари кандидати.

АДАБИЁТ ВА САНЪАТ

СССР ташкил этилганлигининг эллик йиллигига бағишланган мушоира бошланди

• Халқ ўз куйчисини унутмайди

• Конкурс дафтаридаги янги очерклар

• Элга манзур рақслар

ЖЎШҚИН ҚАЛБ ЭГАСИ

АМИН УМАРИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

Агар ҳаёт бўлса, у 60 ёшга тўларди. Бугун адабиётимизнинг карвонбошилари деган қутлуғ номга сазовор бўлган, унинг ривожига бутун истеъдодини, қалбининг ҳарорати ва умрини бағишлаб, сочи оқарган адиблар қаторида бутун ўлка ўз ёниқ куйчисининг катта тўйини нишонлаган бўлур эди. Лекин, афсуски, бундан 30 йил аввал ва айни 30 ёшида, қирчиллама йигит пайтида, шоирона овози аниқ қиёфа кашф этган бир лаҳзада, «қонида қуёш олови ёниб турган» ажиб бир дамда ўлим унга човут солди.

Лекин халқ ўз куйчисини унутмайди. Амин Умарий созидан учган куйлар, шеърий оҳангларнинг алоҳида тароват бор. Бу тароват билан у халқ дилида яшаб келяпти ва 30 ёшнинг ўзидаёқ адабиётга оташин саҳифалар ҳадя эта олган истеъдод эгаси сифатида уни эл қумсаб, ёдламоқда.

Амин Умарий Қўқон шаҳрида хизматчи оиласида туғилди. Совет ҳокимиятининг ўлкамизда ғалаба қозонишига бахтиёр гувоҳ бўлди. Совет мактабида ҳарф таниди, Самарқанд Давлат университетида ўқиди. Янги социалистик воқелик унинг кўнглига шеър ҳавасини солди. Илк шеърларидан бошлаб бахтиёр ҳаётга эришган халқ толеини, озод, ҳур Ватанни, Кремлнинг чақноқ ва абадий нурафшон юлдузини, курашчан ва меҳнаткаш ёшликни серзавқ, ҳаяжон ва шодиёна руҳ билан тарона этди. Амин Умарийнинг дастлабки тўпламлари — «Янгроқ товушлар», «Давр тантанаси», «Ёшлик» унинг талабалик йилларида дунёга келган эди.

Шоир 1937 йилда Тошкентга кўчиб келди. Бу ерда у Ғафур Ғулом, Ойбек, Ҳамид Олимжон, Уйғун каби пешқадам санъаткорлар билан танишди. Амин Умарий шеърий услубининг шаклланишида бу шоирларнинг ижодий таъсири ва кўмаги катта бўлди.

Амин Умарий «Гулистон», «Ўзбекистон совет адабиёти ва санъати» журналларида, кейинчалик «Совет Ўзбекистони» («Қизил Ўзбекистон») газетаси редакциясида ишлади. Матбуотда ишлаш уни халқ ҳаётига, қалбига ва манфаатларига янада яқинлаштирди. Шеърларидаги лиризм ижтимоий мазмун билан бойиди, мисралари жанговар руҳ билан жаранглай бошлади, даврнинг актуал мавзуларида ижод қила бошлади. Айниқса, «Болалик қўшиқлари», «Шеърлар», «Садоқат» сингари тўпламларига кирган шеърларида унинг шоирона истеъдоди аниқ намоён бўлди. Эрк ва меҳнат, Ватан ва халқ, дўстлик ва садоқат, жанг ва меҳнат, шодлик ва бахт, жасорат ва ғалаба, ўтмиш ва келажак, ёшлик ва баҳор, табиат ва ҳаёт — Амин Умарий поэзиясининг мавзулари ана шундай кенг ва ранг-баранг эди. Унинг шеърлари табиатнинг қайтарилмас, латиф, шоирона тасвирларига, баҳорий

иликликка, шодиёна туйғуларга, рангин кечинмаларга бой. Ана шу хосиятлари билан Амин Умарий шеърлари ўқувчилар қалбига ҳамиша эстетик озуқа бераверади.

Уруш йилларида шоир ижоди янги пардаларга кўтарилди. Нозик таъб лирик жанговар аскарга айланди. Фашизмга нафрат, ўз озодлиги ва бахт-саодатини жон олиб-жон бериб ҳимоя қилаётган халқнинг матонати ва келажагига чуқур ишонч Амин Умарийнинг уруш йиллари поэзиясида етакчи мотив бўлди. У ўз умрининг охирги дамларигача янги замон шаънига қўшиқлар айтишдан толмади.

Амин Умарий рус ва жаҳон адабиёти намуналари билан ўзбек ўқувчиларини таништириш ишига ҳам муносиб улуш қўшди. Гейне, Пушкин, Лермонтов, Шевченко шеъриятидан унга жўшқин мисралар ниъом этди. Бундан ташқари, у буюк рус драматурги А. Н. Островскийнинг «Момоқалдироқ», М. Горькийнинг «Душманлар», «Егор Буличев ва бошқалар» пьесаларини ўз таржимасида томошабинларга ҳадя этди. Устоз драматурглар ижоди унинг ўзида ҳам адабиётнинг бу мураккаб турида қалам синаш иштиёқини уйғотди. Драматург Туйғун билан биргаликда «Қасос», Яшин билан биргаликда «Ҳамза» драмаларини яратди. «Қасос»да ўзбек йигитларининг Улуғ Ватан уруши майдонларида кўрсатган қаҳрамонликлари ва фидокорлиги гавдалантирилади, халқлар дўстлиги улуғланади. Театрларимиз саҳнасида анча йиллар давомида қўйилган ва ўзбек драматургияси хазинасидан муносиб ўрин эгаллаган «Ҳамза» пьесасида эса янги ҳаёт душманларига қарши муросасиз, дадил жанг майдонига чиққан оташин санъаткоримиз Ҳамзанинг ёрқин образи кўрсатилади.

Амин Умарий уруш йилларида проза жанрида ҳам қалам тебратди. Ўзининг «Ленинград хотиралари» номли туркумга кирган очерклари ва ҳикояларида шоир совет кишилари характеридаги ватанпарварлик ва интернационализм каби нодир хислатларни бадиий гавдалантиришга ҳаракат қилади.

Амин Умарий адабиётга жўшқин қалбини, соз қўшиқларини, ёлқинли драмаларини, ўтли публицистик мақолаларини қолдириб кетди. У халқимизнинг ёрқин келажакни барпо этиш учун олиб бораётган кураш йўлларида ўз ижоди билан ҳали кўп вақтлар ҳамкор ва ҳамнафас бўлади.

М. САФАРОВ.

СССР 50

Мушоира

Улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топганлигининг 50 йиллиги нишонланадиган кунлар яқинлашиб келяпти. 50 йил башарият босиб ўтган узоқ тарихий йўлнинг кичик бир бўлаги ҳисобланади, аммо унинг мазмуни асрларга татийди. Шу йиллар ичида мамлакатимизда социализм узил-кесил ғалаба қозонди ва инсониятнинг асрий орзуси — коммунистик жамият қурилиши кенг кўламда авж олдириб юборилди, 50 йил мобайнида халқ хўжалигининг барча соҳаларида, фан-техника ва маданият жабҳаларида мислсиз катта ғалабаларга эришилди.

Совет халқи кўп миллатли катта оиламизнинг бошлиғи, ҳар бир ишимиз ва ижодимизнинг илҳомчиси, етакчимиз Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳнамолигида тўққизинчи беш йилликнинг улуғвор режаларини воқеликка айлантириш йўлида ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилиб, Улуғ Ватанимизнинг ярим асрлик тўйига улкан меҳнат совғалари тайёрламоқда.

Советлар Ватани босиб ўтган эллик йиллик шарафли ва жанговар йўл адабиёт ва санъат аҳлининг илҳоми ва ижодий ғайратини ҳам ҳар қачонгидан жўш урдириб юборди. Халқимизнинг шу йиллар ичидаги қаҳрамонона ҳаёти, меҳнати, кураши, совет кишиларининг олийжаноб инсоний қиёфаси ижодкорларимизнинг асарларига етакчи мавзу бўлиб қолди.

Биз шу бугундан бошлаб газетамиз саҳифаларида «Эллик йиллик мушоираси» минбарини ташкил этдик. Унда бир гуруҳ ўзбек шоирлари, адиблари ўзпарининг Ватанимизнинг 50 йиллигига бағишланган янги асарлари билан қатнашадилар. Мушоирада биринчи бўлиб севикли халқ шоиримиз, атоқли драматург, Ҳамза мукофотининг лауреати Уйғун сўз олди.

Мушоира давом этади.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Республикамизда СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган санъат байрами ўтмоқда. Бу улкан шодиёна СССР халқ артисти Игорь Моисеев раҳбарлигидаги СССР халқлари Давлат Академик халқ ансамблининг концертлари билан бошланди. Маълумки, бу ансамблнинг шуҳрати фақат бизнинг мамлакатимиздагина эмас, балки жуда кўпчилик хорижий мамлакатларнинг томошабинлари ва рақс ишқибозлари орасида ҳам маълум ва машҳурдир.

Санъат байрамида Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон филармонияларининг ижодий коллективлари, республика рақс ансамбллари ҳам актив қатнашмоқдалар. Махсус концерт бригадалари жойларда ўз санъатларини намойиш қилмоқдалар. Айниқса Тошкент театрларининг республиканинг турли шаҳарларида, жумладан Термиз, Бухоро, Андижон ва бошқа шаҳарларда кўрсатаётган томошалари мароқли ўтяпти.

Санъат байрамига қардош республикаларнинг санъат усталари ҳамда таниқли артистлар таклиф этилган. Чунончи, Туркманистон, Украина, Белоруссия ҳамда Грузия артистлари республикамизда меҳмон бўлиб туришибди.

Суратда: Игорь Моисеев раҳбарлигидаги СССР халқлари рақс ансамблининг чиқиши.

Р. Шамсутдинов фотоси (ЎзТАГ).

УЙҒУН.

Ўзбекистон халқ шоири.

ШОНЛИ ДИЁР

Эллик ёшга кирган диёрнинг
Ҳашаматли тўйи бошланур.
Шу диёрдан юксалар порлаб
Дунёмизга жило берган нур.

Озодликнинг макони бу ер,
Бу диёрда ҳақиқат гуллар.
Бу диёрда кўпдан ҳокимдир
Утмишдаги ҳуқуқсиз қуллар.

Улуғ Ленин даҳоси билан
Ҳаёт тушди янги бир изга.
Бахту толе ато қилмишдир
Шонли диёр ҳар биримизга.

Қудратимиз урушларга сад,
Меҳнатимиз оламни безар.
Жаҳон бўйлаб қуёш сингари
Диёримиз шуҳрати кезар...

Шарқу ғарбда қанча йўқсиллар
Бизга боқар нажот ахтариб.
Ҳа, биз нажот юлдузи бўлиб
Балқдик асрий зулматни ёриб.

Бу ўлкада тинчлик, фароғат,
Ҳалол меҳнат, ижод авжида.
Намоёндир эзгу ишимиз
Янги дарёларнинг мавжида.

Барпо бўлур меҳнатимиздан
Янги уйлар, янги шаҳарлар.
Нурга кўмиб гўзал ўлкани
Балқимоқда гулгун саҳарлар...

Фанимизнинг, техникамизнинг
Қудратига қойилдир жаҳон.
Космонавтларимиз учганда
Қучоқ очиб қаршилар осмон!

Коинотни равшанроқ қилди
Биз яратган ГЭСларнинг нури.
Келажакни қазодан сақлар
Доно инсонларнинг шуури.

СССРнинг гражданимиз,
Бу фахримиз, мангу, бахтимиз.
Бахтимизга емирилмас асос
Москвамиз — пойтахтимиз!

Яшаш учун ва тинчлик учун
Атомни ҳам ишга соламиз.
Ҳар соҳада, ҳар бир курашда
Доим ғолиб бўлиб қоламиз.

Қудрати зўр, шонли халқимиз
Қадам ташлар илгари бардам.
Йўлимизни тўсса нимда ким
Зарб беришга қодирмиз ҳар
дам.

Ниятимиз покиза, холис,
Инсонларни бахтиёр этиш.
Мақсадимиз меҳнат-ла тезроқ
Коммунизм асрига етиш.

Тарих карвонига сарбонмиз,
Замонанинг жилови қўлда.
Ленин байроғини кўтариб
Бормоқдамиз мунаввар йўлда...

БАҲОР КЕЛДИ

Мана, баҳор бошланганидан
Дарак берар қушларнинг уни.
Юрагимни ларзага солиб,
Босиб нелар севинч тўлқини.

Асабларим расо тортилган,
Худди тамбур торидай таранг.
Туғён урар ҳислар, туйғулар,
Ҳаяжонни босаман аранг.

Ҳар товушга қулоқ соламан,
Ҳозир бутун вужудим қулоқ.
Навбаҳордан ҳикоя сўзлаб,
Ёнбағирда чулдирар булоқ...

Баҳор келди, момогулдирак,
Туйни бошла, ноғорангни чал!
Қани, гуллар, рақсга тушинг!
Қани, булбул, найни қўлга ол!

Базмингизни жуда соғиндим,
Муштоқ эдим жамолингизга.
Елпиб ўтинг, бир роҳат қилиб,
Юзни тутай шамолингизга!

Қилич бўлиб урил, эй, чақмоқ!
Булутларнинг сўкилсин чоки!
Кумуш томчиларни шимириб
Гул очади қирларнинг ҳоки.

Қани, шамол, алгов-долғов қил,
Лопиллатиб ўйнат булутни.
Баҳор ёмғиридан деҳқонлар
Кутишмоқда барака, қутни...

Баҳор келди, момогулдирак
Кўк тоқида ноғора чалар.
Машъал бўлиб ёқилар чақмоқ,
Абри найсон авжига олар...

ЭЗГУ ИШНИНГ ЗАВОЛИ БЎЛМАС

Якун ясар умрига ҳар ким,
Ҳисоб берар қилган ишидан.
Бирор нишон қолар дунёда
Уз қадрини билган кишидан.

Донолардан яхши сўз қолур,
Олимлардан илм, кашфиёт.
Яхши иш қолади бировдан,
Бировидан қолар яхши от.

Меҳр билан қурилган бино
Устасини эслатиб турар.
Шоир шеъри, бастакор куйи
Жаҳон бўйлаб айланиб юрар.

Бировдан боғ қолур, бировдан
Чиқарилган ариқ қолади.
Санъат билан ишланган ҳайкал
Мангуликдан ўрин олади.

Меҳнаткашнинг ҳалол меҳнати
Ҳаёт билан умрбод йўлдош.
Улуғ Ленин яратган ғоя
Авлодларга ҳамиша қўлдош.

Мангу яшар инсон қалбида
Эзгу меҳр она-Ватанга.
Ном қолдирган талай қаҳрамон
Озодлик деб кирганда жангга.

Ишчининг шуҳрати абадий,
Ҳунарманднинг ҳунари ўлмас.
Бирор эзгу иш қил умрингда,
Эзгу ишнинг заволи бўлмас.

ШОД ЎТАР ҲАР БИР ДАҚИҚАМ...

Тўлдириб хонамни ҳар гал дўстларим бўлганда жам,
Шод ўтар ҳар бир дақиқам, бўлмагай қалбимда ғам.

Кўрмагайман, дўстларим, сизга ёмонликни раво,
Сизга қилмайман хиёнат жондин айрилганда ҳам.

Дунёда сиз деб юрибман, бўлмайин сиздан жудо,
Тушмасин қалбимга ташвиш, босмасин кўзларни нам.

Мен, агар, дўстларга лойиқ бўлмасам, раҳм этмангиз,
Мустаҳиқ айланг хазога, ўтмасин беҳуда дам.

Дўстларинг борида, дўстим, ет уларнинг қадрига,
Чунки, дўстлардек қадрдон, меҳрибон дунёда кам.

Дўсларинг ёнингда турса дил бўлар шодликка кон,
Дўстдан айрилсанг юракни ўртагай чексиз алам.

Ишқимизга тушмасин доғ, севгимизни сақла пок,
Бир умр ёнимда қолгил менга дўст бўлсанг санам.

Оз эрур дўстликни тавсиф этгали ҳар қанча сўз,
Эзгу дўстлик қиссини мадҳ этмаса синсин қалам!

Дўстларим кўп бахтлиман, дунёда ёлғизлик ёмон,
Шод ўтар ҳар бир дақиқам дўстларим бўлганда жам.

ТОЗА ГУЛСАН

Тоза гулсан, яшнамиш гуллар-ла гулзоринг сенинг.
Жим бўлар булбул чаманда, сайраса торинг сенинг.

Ҳасрату ғамдан асар йўқ, дилларинг тўлган севинч,
Шўх табассум, нозу истиғно, сафо коринг сенинг.

Кўз узолмас гул юзингдан боқса гуллар суқланиб,
Эслатар товусни, жоним, боғда рафторинг сенинг.

Ким висолингга етиб, севгинг шаробидан ичар?
Қайси бир барно бўларман бахтиёр ёринг сенинг?

Жонгинам, дарҳол сеҳрлар ихтиёримни олиб,
Кўзларимга тушса ҳар гал чашми хумморинг сенинг,

Утга солсанг ёнмагайман, сақлагай ишқинг мени,
Тобланур қалбим пўлатдек ўртаса норинг сенинг.

Қанча озор бермагил, ишқингга содиқман мудом,
Қайтаролмас мақсадимдан берган озоринг сенинг.

Ўзга ёрнинг ишқи бордир, балки, кўнглингда, бироқ,
Кўп замонлар бўлди Уйғун ошиқи зоринг сенинг.

СОҲИБЖАМОЛ

Сен каби соҳибжамолни кўрмаган ҳеч бир замон.
Бир боқиб ошифта қилдинг ғунча лаб, қоши камон.

Сен қуёшсан қай томондан боқмагил, ҳеч фарқи йўқ,
Мен гиёҳман қайрилиб ҳардам қарайман сен томон.

Дилбарим, севгинг туфайли гуллаган ишқ гулшани
Учрамай ҳижрон елига қулф уриб, яшнар ҳамон.

Қайда бўлмай доимо ёдимдасен, қалбимдасен,
Гул юзим, бир лаҳза ёнимдан йироқ кетсанг ёмон!

Бир нафас бўлсин висолингдан жудо бўлсам оғир,
Зориқиб ҳажрингда, жоним, бўлмасин рангим сомон.

Сен билан дунёда ўз бахтини топган Уйғунинг,
Жонгинам, бахтимга доим дунёда бўлгил омон!

СЕН БИЛАН БАХТИМНИ ТОПДИМ...

Сен билан бахтимни топдим, ўзга ёр даркор эмас.
Мен учун ҳеч ким сенингдек меҳрибон, дилдор эмас.

Майли Ой, майли Қуёш бўлсин ҳуснда ўзгалар,
Ошиқинг, сен бор экансан, ўзгаларга зор эмас.

Сен билан олам мунаввар, зимзиё сен бўлмасанг,
Сен билан сайр этмасам гулзор менга гулзор эмас.

Жонгинам, кўнглингни кенг қил, чекма ғам, танг
бўлма ҳеч,
Ғунчани қон айлаган ўз танглигидир — хор эмас.

Шармисор бўлмай десанг ваъдангда тур, лафзингда
тур,
Лафзи йўқ, аҳдига содиқ бўлмаса ёр, ёр эмас,

Бир умр сўнмас аланга, ўчмагай бағримда ўт,
Уртаган бағримни ишқингдир, азизим, нор эмас.

Сен билан бахтимни топдим, ўзга ёр даркор эмас.
Ҳеч ким Уйғунга сенингдек меҳрибон, дилдор эмас.

«Совет Ўзбекистони» конкурсига

БОҒ ҚОРОВУЛИ

ОЧЕРК

Утмишда мардикор бўлиб ҳам ишладим. Бош қаттиқми, тош қаттиқ деган гапнинг маъносига ўшанда тушуниб етдим.

Бир кун оч қолган кишидан қирқ кун ақл қочади, дейдилар. Одамлардан ақлнинг қочган кезлари. Бир ёнда қурғоқчилик, бир ёнда қарсиллаган қаҳатчилик. Бир томонда вабо. Бир томонда Жиззах қўзғолони. Бир бурда нон одамдан азиз.

Чакмонни елкага ташлаб тонгазонда йўлга тушдим. Сангзор бўйлаб бораман. «Киндик қоним тўкилган қишлоғимни қайта кўраманми-йўқми? Мени қаерларнинг тузи тортиб турибди? Бу ёш бошимда яна қандай савдолар бор?» Шуларни ўйлаб кўнглим вайрон бўлиб кетди. Шу йўсинда Мулутин истансасига келиб поездга чиқдим. Поездга йўл қаҳатми? Ҳа демай, Мирзачўл станциясига келиб тушдим. Йўл қандай, йўриқ қайда билмайман. Бир-икки кун чойхонада тунаб юрдим. Бу ернинг баланд-пастига тушуниб олгандан сўнг темир йўлга ишга кирдим. Ўзбекчани сувдай биладиган бир Сергей деган рус билан ошна бўлиб олдим. Тоғликмасманми, темир йўлда узоқ ишлай олмадим. Юрагим сиқилиб кетаверди. Кўнглим дала-даштни қўмсаётганлигини Сергейга айтдим. Бу гапим унга жуда маъқул тушгандай бўлди. Деҳқончилик қилиш ниятида Мусофиробод қишлоғига бордим. Пахтани биринчи кўришим. Бунинг ўзи оқ бўлса ҳам, меҳнати чатоқ бўлар экан, десам ёнимдагилар қотиб-қотиб кулишди. Ўша кезлар техника деганингиз анқонинг уруғи. Одам камчил. Борлари ҳам турли томондан: бири Ўроқлидан бўлса, бири Сўлоқлидан. Ҳарқалай, элга эл келса давлат.

Бошинг икки бўлмай, молинг икки бўлмас. Несибали деган сулукдай бир бодом қовоқ қозоқ қизини кўпдан бери кўзга босиб юраман. Ўлгудай қув қиз. Ярим ҳазил, ярим чин гапга солсам, қайтариб ташлайди. Баттар бўғиламан. Мен байтдан келсам, у ўландан келади:

Отимни онам суйиб Несиб
қўйган,
Шашимди ўн тўртимдан эсип
қўйған.
Сўз боси аввал ҳадис, айтиш
нағиб,
Бир жақсини жаманга қўсиб
қўйған!

Мен ҳам бўш келмайман:

Отингни онанг суйиб Несиб
қўйган,
Шашингди ўн тўртингда эсип
қўйған.
Сенинг минен менингдай бўп
журсин деб,
Бир жақсини жаманға қўсиб
қўйған.

Йигит кишининг омади келгандан сўнг шундай бўлади: бу жавобимдан қиз завқ қилди, шекилли, какликдай қақиллаб кулиб юборди. Шу-шу қизни ўзимга ром қилдим-қўйдим. Бошим осмонда.

Энди ўзимни туёғи бутун тулпор санайман, қаноти бутун шунқор чоғлайман. Кун сайин молимга мол, йил сайин жонимга жон қўшила борди. Эр-хотин ўз меҳнатимиз билан колхозда эътибор топдик. Чайладан данғиллама уйга кўчиб ўтдик. Энди кун сайин ота юртим эсимга тушади. Уттизинчи йилларнинг баҳор ойларида уч-тўртта бўлиб Бахмалга бордик. Шундан сўнг тоғдагилар билан бориш-келишимиз узилмади. Тоғу тошни чигиртка босган йили тоғлик жойларда нон билан ошнинг авлиё бўлганлиги мен тенгиларнинг кечагидай ёдида. Мени қора тортиб, йигирма чоғлик хўжалик колхозимизга кўчиб келди. Дунёга келиб менинг ҳам одамларга фойдам тегар экан, деб кўнглим тоғдек кўтарилди.

Қўрамиз қўйга, қозноғимиз ғаллага энди тўлиб турган чоғда уруш бошланиб кетди. Одам дегандингиз инига бало-қазо дориган аридай тўзди. Йўлбарсдай йигитларимиз урушга кетди. Кун хотин-қизлар билан қарияларга қолди.

Мен шу қолганлар қатори далага эрта чиқиб, кеч қайтиб юрдим. Бир куни колхоз раиси чақириб, деди:

— Ҳозир мард кишиларнинг ўзини майдонга урадиган чоғи. Иззат талаб қилиб ўтиришнинг кезимас. Гапнинг қисқаси, пахтанинг тилини бир одамча биласиз. Шу важдан ўзингиз ишлаётган бригада аъзоларига бош бўлиб турсангиз. Бу, бир менинг эмас, колхоз раҳбарларининг фикри.

Йўқ деёлмадим. Қуш йўқ жойда, қурбақа—булбул, дегандай, босган қадамимдан ер ларзага келадиган йигитларимиз бўлганда бу одамларнинг куни менга қолармиди, деб ўзимча-ўзим ўкинаман. Бошга тушса кўз тортар. Ишга киришиб кетдик. Еримиз юз гектардан ортиқ. Планимиз катта. Кўпчиликнинг кўнгли ярим, бирининг тоғаси урушда. Бирини синглим, бирини қайинсинглим, деб ишлатаман. Ўзим бригадирман деб қараб турмайман. Биринчи йилдан юзимиз ёруғ бўлди. Ҳар гектар ердан ўттиз центнердан ошириб пахта бердик. Шу-шу ҳосилимиз йил сайин ошса ошди, камаймади. Ота кўрмаганини бола кўрар, дегандай, номим мажлис-маъракаларда тилга олинадиган бўлди.

Ҳақ эгилади, лекин синмайди. Уруш ҳам тугади. Душман ўз инида мажақлаб ташланди.

Алалхусус, ўтган йилгача бригада бошлиғи бўлиб ишлаб келиб, куз ойларида пенсияга чиқдим. Эркак кишининг кун бўйи ё уйда, ё чойхонада гап сотиб ўтиришидан хунук иш йўқ. Шуларни ўйлаб боғ қоровуллигини олдим. Ҳали-бери қариликни бўйнимга олганим йўқ. Ҳали бери, қарийдиган нодоннинг ўзи ҳам йўқ. Ўтган умримни бундай сарҳисоб қилиб қарасам: бир одамча яшаб, бир одамча меҳнат қилибман. Аввалим хароб эди. Охирим обод бўлди. Меҳнатимнинг орқасидан Москвани кўрдим. Кўргазмада ҳам бўлдим. Уваликжуваликман. Ҳеч нарсадан камимиз, армонимиз йўқ. Узатган ерга қўлимиз етади. Илгарилари отни йигитнинг қаноти дегучи эди. Ҳозир от ўрнини енгил машина эгаллади. Эшигимизнинг олдида «Волга» машинаси. Тўнғич ўғлим инженер. Ўртанчам — муаллим. Кенжатойим Тошкентда олий мактабдан ҳам катта ўқишда ўқийди. Олим бўладиган жўни бор. Менинг каби, чўлга келиб бири икки бўлганлар, сўққа боши билан келиб, невара-чевара кўрганлар сони мингта. Мирзайи азимда минг Қоруннинг хазинаси, туман Жамшиднинг давлати бор деганлари шу. Бу чўлнинг ҳали олинмаган оламжаҳон олтини, ҳисобсиз хазинаси бор.

Боғи Эрамни кўриб келган бирон бандани кўрганимиз, эшитганимиз йўқ. — Бу—шунчалик маҳоват. Менимча, ўша айтган Боғи Эрами шу кунги Мирзагулистон. Мен парча нонга зор бўлиб чиққан ўша Бахмал ҳам Боғи Эрам бўлиш олдида. Эллик йилда эл ўзгарар, юз йилда ер, деганлари шу.

Сиз мендан таржимаи ҳолимни айтиб беришни сўрадингиз, ўғлим. Саводим чала бўлганлиги сабабли ёзиб беролмай, ҳикоя қилиб бердим.

Бу—бир. Иккиламчи, яхшилаб меҳмон қилолмадим. Дала-даштни айлантиролмадим, айтгандай, дўмбирани тиринглатишдан жиндай хабарим бор. Кўзга яқин, кўнгилга ёвуқ ўртоқларингиз билан бир пайт топиб, келинг.

Хат-пат ёзгудай бўлсангиз, Сирдарё область, Гулистон район Турғун Аҳмедов номли колхозда истиқомат қилувчи Бегали Нурмат ўғлига тегсин, десангиз бас. Уй-жойимизни кўрдингиз. Яна йўлингиз тушиб, биз томонларга келгудай бўлсангиз, меҳмонхона деб юрманг. Ҳафа бўламан.

Тўра СУЛАЙМОН.

Бу суратда В. И. Ленин хиёбонининг шимолий қисми — «Тошкент» меҳмонхонаси ва В. И. Ленин музейи акс эттирилган. Хиёбон ва бу муҳташам биноларнинг ўзига хос гўзаллиги чет эллик туристларни ҳам қойил қолдирмоқда.

А. Горонрик ва Н. Ключнев фотоси (ЎзТАГ).

СПОРТ ЯНГИЛИКЛАРИ

Гаприндашвили ғалаба қилди

Шахмат бўйича хотин-қизлар орасидаги жаҳон биринчилиги учун давом этаётган мусобақа қизғин бормоқда. Рақиблар ўртасидаги тўққизинчи партия 49-юришда Гаприндашвилининг ғалабаси билан якунланди. Шундай қилиб, жаҳон чемпиони Гаприндашвили ўз рақиби устидан 6:3 ҳисобида устунлик қилмоқда.

Спартакчилар ютуғи

Москванинг «Спартак» командаси 2 июнда пойтахтнинг «Локомотив» командаси билан учрашиб, уни 2:1 ҳисобида мағлубиятга учратди. Ўйинда спартакчилар ғалабага ишонч билан ҳаракат қилдилар. Лекин, биринчи тўп уларнинг дарвозасига киритилди. Бунга «Спартак» ўйинчиси Ольшанскийнинг ўзи сабабчи бўлди. У тўпни дарвозабонга узатаман деб катта хатога йўл қўйди

Бироқ, ўйиннинг 17-минутидан кейиноқ ҳисоб «Спартак» командаси фойдасига (2:1) ҳал бўлди Бунда Папаев томонидан тепилган тўп штангага тегиб қайтди ва чопиб келаётган Ҳусаинов уни дарвозага йўналтирди. Сўнгра Папаевни штраф майдончасида чалиб йиқитганликлари учун локомотивчилар дарвозасига 11 метрлик штраф белгиланди. Буни Папаев моҳирлик билан бажарди.

Ўйиннинг иккинчи таймида «Локомотив» футболчилари зўр ғайрат кўрсатиб ҳужумга ўтдилар. Лекин уларнинг бу ҳаракатлари муваффақиятсиз чиқди.

Тамара Гаркушинанинг рекорди

Уч марта жаҳон чемпиони Тамара Гаркушина Тула шаҳрида ўтказилаётган мусобақаларда янги рекорд қўйди. У уч километрлик масофани 3 минут 59.93 секунд ичида босиб ўтди. Бу илгариги Бутуниттифоқ рекордидан 1,77 секунд кам бўлди. Бу мамлакат рекорди Тулада ўтказилаётган энг кучли велосипедчиларнинг мусобақасида содир бўлди.

Қизғин олишувлар

Минск шаҳрида бошланган сув полоси бўйича халқаро турнирнинг дастлабки кунида Олимпиада чемпионлари — Югославия спортчилари Руминия терма командаси устидан зўр-базўр 4:3 ҳисобида ғалаба қозонди. Қолган икки ўйин қуйидагича якунланди: СССР-1 — Болгария — 4:1 СССР-2 — Грузия — 2:4.

Редактор М. КОРИЕВ

ПЛАНЕТАМИЗДА

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ДЕҲЛИ. Бу ерда ўз ишини бошлаган Конгресс Умумҳиндистон Комитети сессиясининг делегатлари Шанкар Дайял Шармани якдиллик билан Ҳиндистон Миллий Конгресси партиясининг раиси қилиб сайладилар.

◆ БЕРЛИН. ГДР Министрлар Совети ГДР билан ГФР ўртасида 26 майда Берлинда имзоланган транспорт шартномаси тўғрисидаги қонун лойиҳасини маъқуллади.

◆ ОТТАВА. Канада қуролли кучлари НАТО қўшинларининг шу йилнинг куз фаслига белгиланган биргаликдаги ҳарбий машқларида қатнашадилар. Миллий мудофаа министрлигининг хабар беришича, Канада томонидан машқларда бир мингга яқин ҳарбий хизматчи, тўрт эсминец, сув ости кемаси, шунингдек ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари қатнашадилар.

◆ ВЕНА. Ўтган ўн йил мобайнида автомобиль ҳалокати натижасида Австрия йўлларида 19 минг 350 дан кўпроқ киши ҳалок бўлди.

(ТАСС).

Меҳнат ва капитал

Капитал мамлакатларидаги меҳнаткашлар ўз ҳуқуқлари учун касаба союз эркинлигини ҳимоя қилиш учун, нархнавонинг ошиб кетганлигига, корхона эгаларининг ўзбошимчалигига қарши қаттиқ курашмоқдалар.

◆ **АНГЛИЯ темирйўлчилари меҳнат ҳақини ошириш тўғрисидаги талабларини қувватлаб иш ташлашни давом эттиришга катта кўпчилик овоз билан қарор қилдилар. Улар кейинги бир ярим ой мобайнида икки марта «қонун-қоидаларга қатъиян мувофиқ тарзда ишлаймиз» деб эълон қилдилар. Курашнинг бу шакли барча инструкцияларга амал қилишни, иш соатларидан кейин қолиб ишлашни бекор қилишни ва дам олиш кунларида ишлашдан бош тортишни назарда тутади. Шунинг натижасида Англияда минглаб поездлар йўлга чиқа олмади. Овоз бериш натижалари маъмурларнинг режаларини чиппакка чиқарди. «Таймс» газетаси овоз бериш натижалари касаба союзларининг кучини кўрсатди, деб ёзади. Газеталар унга консерваторлар ҳукуматининг жиддий мағлубияти, деб баҳо бермоқдалар.**

ПРЕЗИДЕНТ НИКСОННИНГ АҚШ КОНГРЕССИДАГИ НУТҚИ

ВАШИНГТОН, 2 июнь. (ТАСС) АҚШ Президенти Р. Никсон конгресс иккала палатасининг қўшма мажлисида сўзга чиқиб, ўзининг СССРга қилган сафари натижалари тўғрисида ва Совет Иттифоқи раҳбарлари билан олиб борган музокаралари ҳақида баёнот берди.

Шу музокаралар якунида, деди Р. Никсон, ер куррасидаги иккита энг қудратли мамлакат ўртасида янги ўзаро муносабатларга замин қўйилди. Қўшма Штатлар учун конкрет натижаларга эришиш истиқболи олий даражадаги раҳбарларнинг учрашувини ўтказиш мезони эди, деб таъкидлади у. Ўтган ҳафтадаги музокаралар айни шу асосда ўтказилди. Бу — олий даражадаги раҳбарларнинг амалий музокаралари бўлди, деди президент. Биз совет раҳбарлари билан атроф муҳитнинг ифлосланишига қарши ва муҳитнинг тозалигини ошириш учун курашда ҳамкорлик қилиш тўғрисида келишиб олдик. Биз медицина фани ва соғлиқни сақлаш соҳасида, айниқса ракка ва юрак касалликларига қарши курашда ҳамкорлик қилиш тўғрисида келишиб олдик. Биз фан ва техниканинг кўп соҳаларида Совет—Америка ҳамкорлигини кенгайтириш тўғрисида келишиб олдик.

Биз космосни биргаликда тадқиқ қилиш соҳасида янги ҳаяжонли тадбир планларини келишиб олдик, конгресс тегишли маблағни ажратса, бу иш 1975 йилда «Аполлон» ва «Союз» кемаларини биргаликда орбитага учириш билан бошланади.

Америка — Совет савдосини кенгайтириш ҳам иккала мамлакатимизга фойда келтиради, деди Р. Никсон. Дунёдаги иккита энг катта иқтисодий система анча кенг асосда бир-бири билан савдо-сотиқ қила бошласа, бу ҳол иккала мамлакатдаги турмуш даражасини ошириш айни вақтда уларнинг тинчликни сақлашдан манфаатдорлигини кучайтириш имконини беради. Биз олий даражадаги раҳбарларнинг музокаралари вақтида савдо-сотиқ масалалари билан шуғулланувчи қўшма комиссияни таъсис этдик, бу комиссия АҚШ билан СССР ўртасида ҳамма соҳаларни қамраб олувчи савдо шартномаси тузиш тўғрисидаги музокараларни туғаллайди. Биз бу битимнинг узил-кесил шартлари шу йилнинг ўзидаёқ ишлаб чиқилади, деб умид қиламиз.

Ўтган ҳафтада эришилган бошқа икки битим мустаҳкам тинчлик ва хавфсизлик йўлларини қидириб топишга бундан ҳам кўпроқ бевосита алоқадордир.

Улардан бири — кемаларимиз ва самолётларимиз ўртасида денгизда содир бўлиши мумкин бўлган хатарли можароларни анча чеклаш мақсадида Америка ва Совет ҳарбий флотлари ўртасида тузилган битимдир.

Қўшма Штатлар ва СССРнинг аслаҳахоналаридаги ҳам ҳужум, ҳам мудофаа стратегик қуролларини биринчи марта чеклайдиган шартнома ва муваққат битим иккинчи ва энг муҳим қадам бўлди. Ўтган жума куни биз Москвада янги давр — ядро қуролига эга бўлган иккита энг асосий давлатнинг қурол-яроғларини ўзаро келишиб камайтириш ва чеклаш даврини очиш сари ташланган биринчи одимнинг гувоҳи бўлдик.

Шу қадамни қўйиш билан биз иккала мамлакат хавфсизлигини мустаҳкамлашга ҳисса қўшдик, деди сўзини давом эттириб президент. Биз иккала мамлакатимиз ўртасидаги муносабатларни бутун бир авлод ҳаёти давомида белгилаб берадиган ядро қуроллари билан қуролланиш пойгасини пасайтиришга киришдик. Биз қўрқув даражасини камайтира бошлаб, иккала халқимиз учун ҳам, дунёдаги бошқа ҳамма халқлар учун ҳам бу қўрқувнинг сабабларини бартараф этамиз.

Ракетадан мудофаа системаларини чеклаш тўғрисидаги шартнома маслаҳат ва ратификация қилишга розилик олиш учун дарҳол сенатга тақдим этилади, ҳужум қуроли хусусидаги муваққат шартнома эса тасдиқлаш учун иккала палатага ҳавола қилинади.

Сўнгра Р. Никсон бундай деди: юқорида айтиб ўтилган битимлар тузишга олиб келган музокаралардан ташқари, мен КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан ва бошқа совет раҳбарлари билан ер юзининг Америка ва Совет манфаатлари бир-бирига тўқнаш келаётган айрим районларидаги ишларнинг аҳволи тўғрисида тўла, ошкора ва батафсил суҳбатлар ўтказдим.

Европадаги кескинликни юмшатиш борасида биз Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан кенгаш чақириш мақсадида шу йил, кейинроқ кўп томонлар иштирокида маслаҳатлашувлар ўтказиш ниятида эканлигимизни айтдик. Биз Марказий Европадаги қуролли кучларни ўзаро қисқартириш хусусида музокаралар ўтказиш тўғрисида ҳам баҳамжиҳат бир қарорга келдик.

Вьетнамдаги урушни туғаллаш проблемаси барча америкаликлар умид қилаётган проблема бўлиб, у музокаралар вақтида биз жуда муфассал муҳокама қилган масалалардан бири бўлди. Бу жуда қийин проблема хусусида томонларнинг ҳар бири ўзининг жуда аниқ фикрда эканлигини ва унга ўзича ёндашаётганлигини равшан маълум қилди.

Бизнинг Яқин Шарқдаги аҳвол борасидаги суҳбатларимиз ҳам тўла, ошкора ва батафсил характерда бўлди, деди Р. Никсон.

«Қўшма Штатлар билан СССР ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг асослари» деган ва бутун бир даврга татийдиган Декларациянинг имзоланиши Москва музокаралари муваффақиятларининг юксак чўққиси бўлди, деб таъкидлади у. Ана шу 12 та асосий принцип қай тарзда амалга оширилишига қараб улар Америка—Совет муносабатларининг келгусидаги ривожи учун мустаҳкам негиз яратиши мумкин.

Асослар ҳар бири жуда катта қудратга эга бўлган икки ядроли давлат учун тинч-тотув яшашдан бошқа йўл йўқ эканлиги фактини эътироф қилишдан бошланади. Асосий принциплар ҳар иккала томондан бевосита ҳарбий мухолифликдан воз кечишни, ижобий раҳбарликни амалга оширишни ҳамда катта давлатларни урушга тортиши мумкин бўлган кичик можаролар хусусида вазмин бўлишни талаб қилади.

Улар таъсир доираларини вужудга келтириш ёки ҳар қандай бошқа мамлакатнинг манфаатларига зарар етказадиган фитнага бош қўшиш ниятида эмасликларини айтдилар.

Қўшма Штатлар ана шу принципларга амал қилиш ниятидадир. СССР раҳбарлари ҳам ана шундай ниятда эканликларини айтишди.

Шу билан бирга, Р. Никсон совет идеологияси Қўшма Штатларда амал қилинаётган идеологиядан тубдан фарқ қилишини таъкидлади. Совет раҳбарлари, деди президент, аввалгидек ўз идеологияси позицияларида қоладилар. Улар бошчилик қилаётган мамлакат каби уларнинг ўзлари ҳам Қўшма Штатларнинг эътиқодли рақобатчилари бўлиб келдилар ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қоладилар.

Пировардида президент Никсон бундай деб уқтирди: биз тинчликни сақлаб қолиш проблемаларини қай тарика ҳал этишга эришаётган бўлсак, шу тарзда олға силжиб борамиз ва тинчликни мустаҳкамлашнинг олий даражадаги раҳбарлар музокаралари эндиликда инсоният олдида очиб берган жуда катта имкониятлардан баҳраманд бўлишга ҳаракат қиламиз.

Лекин бизнинг бу учрашувларимиз сеҳрли таёқчанинг амри билан номукаммал дунёни мукаммал дунёга айлантириб қўйгани йўқ, албатта. Фалсафа соҳасидаги чуқур ихтилофлар ҳали ҳам сақланиб қолмоқда, ер юзининг асрий адоват зўр бериб сақланиб қолаётган районлари ҳали ҳам бор. Уруш хавфи тугатилгани йўқ, лекин бу хавф чеклаб қўйилди. Эндиликда биз дунёда шундай тартиб ўрнатишга яқинлашиб бормоқдамизки, бунда мамлакатларнинг раҳбарлари ўртадаги ихтилофларни куч билан эмас, балки музокаралар йўли билан ҳал этадиган бўладилар.

БРЮССЕЛЬ АССАМБЛЕЯСИ АРАФАСИДА

БРЮССЕЛЬ, 2 июнь. (ТАСС махсус мухбири). Бугун бу ерда Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик учун курашувчи жамоат кучларининг ассамблеяси очилади.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик учун курашувчи Бельгия уюшмасининг президенти Альбер де Смаль матбуот конференциясида қуйидагиларни айтди: Ассамблея Европа жамоатчилигининг жуда кўп вакиллари қатнашадиган нуфузли анжуман бўлади. Қитъадаги барча халқларни ғоят тўлқинлантирувчи проблемаларни муҳокама қилмоқ учун илгари ҳеч қачон бундай ассамблея ўтказилмаган эди. Ассамблеянинг ишида Европадаги ўттиз мамлакатдан келган коммунистлар ва католиклар, социалистлар ва либераллар, касаба союзлари, хотин-қизлар, ёшлар ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотларининг вакиллари иштирок қиладилар.

Ассамблея номига жуда кўп табриклар олинмоқда. Жумладан, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретари Курт Вальдхайм ассамблеянинг ишига муваффақият тилади. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретари ўз мактубида қуйидагиларни таъкидлайди: «Сизнинг ассамблеянгиз Европада хавфсизликни таъминлаш ва халқлар ўртасида кенг кўламда ҳамкорлик ўрнатиш йўлидаги умумий ҳаракатда умид бахш этувчи қадамдир».

КУБА МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ГАВАНА, 2 июнь. (ТАСС). «Экономика ва тараққиёт» журналида босилган мақолада бундай дейилади: Куба меҳнаткашлари 1971 йилда миллий саноатни ривожлантириш учун зўр ғайрат билан кураш олиб бордилар. Улар меҳнат унумдорлигини ошириш ва ишлаб чиқариш методларини такомиллаштиришга катта эътибор бердилар.

Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва ишнинг сифатини самарали назорат қилиш билан бир қаторда бу чоралар ижобий натижалар берди. Куба экономикасининг бир қанча тармоқлари ўтган йили анча катта муваффақиятларга эришди. Масалан, база саноати министрлигига қарашли корхоналар 295 миллион песолик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Бунинг натижасида маҳсулот ишлаб чиқариш 1967 йилдагига нисбатан 11 процент ортди. Ваҳолонки, 1967 йилда халқ хўжалигининг шу тармоғида маҳсулот ишлаб чиқаришда энг юксак даражага эришилган эди. Меҳнат унумдорлиги ошди ва маҳсулотнинг таннархи камайди.

Пойафзал ва кўнчилик саноати корхоналари йиллик топшириқларни ошириб бажардилар ва ўн тўрт миллион жуфт пойафзал ишлаб чиқардилар ҳамда 2,8 миллион квадрат метр ҳажмида чарм тайёрладилар.

Республика паррандачилари анча катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Улар йиллик пландан ташқари 29 миллион дона тухум тайёрлаб, истеъмолчиларга салкам 1,5 миллиард дона тухум ва 2270 тоннадан ортиқ парранда гўшти етказиб бердилар.

Кисмаю — Сомали Демократик Республикасининг энг йирик шаҳарларидан ва портларидан бири ҳисобланади. Шаҳар Жуба дарёси манбасида Ҳинд океани қирғоғида жойлашган, Бу ерда Совет Иттифоқи кўмагида улкан гўшт комбинати тикланди. Суратда: Кисмаю портчилари Совет Иттифоқи билан дўст бўлишни тарғиб қилувчи планат кўтариб ўтмоқдалар.

А. Рачков фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.35 — ТОШКЕНТ. 9.40 — «Звездочка»». 10.25 — Болалар учун концерт. 11.00 — МОСКВА. 17.10 — ТОШКЕНТ. 17.15 — Баҳор овозлари. 17.45 — Ахборот. 17.55 — Москва. Киносаёҳатчилар клуби. 18.55 — **Футбол «ПАХТАКОР» — «ТЕКСТИЛЬШИК».** 20.45 — Ғазал ва мақом кечаси. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Пиллачиларнинг меҳнат рапортлари. 22.45 — Телеминиатюралар. 23.25 — **Қизил қум** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.55 — ТОШКЕНТ. Мультфильм. 18.25 кинофильм. 18.55 МОСКВА. 22.00 — Автоинспектор бюллетени (Тошкент). 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

5 ИЮНЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар. 12.45 — **Мен сизни севардим** (бадиий фильм). 14.15 — Музикали кўрсатув. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Биз бўлғуси тўқимачилар. 18.20 — Совет Армияси жангчилари учун кўрсатув. 18.40 — Ўзбек совет адабиёти саҳифалари. **Раҳмат Файзий.** 19.40 — Ахборот. 20.00 — Лагин Америкаси — курашаётган қитъа (Москва). 20.30 — Ахборот. 20.45 — **Шум бола** (телеспектакль). 21.45 — Пилла — давлатга. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Ўқув йили самаралари. 23.00 — **Аршин мололон** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.05 — МОСКВА. 20.00 — Оламда нима гап? (Тошкент) 20.30 — Телеспектакль. 22.00 — Аҳолига кўплаб товарлар. 22.30 — Телеспектакль. 23.20 — Балет кечаси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт. 7.45 — Катталарга болалар ҳақида. 8.25 — Эстрада концерти. 9.30 — Москва. «Ер ва эл» радиожурнали. 10.30 — Халқ куйлари. 11.15 — «Табассум» радиожурнали. 12.15 — «Эрталабки салом» (Москва). 13.30 — «Хатларингизни ўқиб...» Концерт. 15.00 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 15.10 — Халқ талантлари концерти. 16.10 — **Ғ. Ғулом** «ЕДГОР» повести асосида радиопостановка. 17.40 — Дам олиш кино-афишаси. 18.00 Музикали глобус. 18.40 — Қўшиқ ва рақслар. 19.20 — СССР халқ артисти **Саодат Қобулова** куйлайди. 20.00 — **Футбол. «ПАХТАКОР» — «ТЕКСТИЛЬШЧИК»** (Иваново). 20.45 — «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 21.15 — Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун кечки концерт. 22.15 — «Табассум» радиожурнали. 23.15 — Дам олиш концерти.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/VI да **Марварид изловчилар** (кундузи), **Корсар** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/VI да **Хотинимнинг эри**, 5/VI да **Тошболта ошиқ.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ота — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — (кундуз ва кечқурун).

Ниқобли исёнчи — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Семирамида боғлари — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Ота — «ХИВА».

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

4 ИЮНЬ КЕЧ СОАТ 7 ДА «ТЕКСТИЛЬШИК» (Иваново) — «ПАХТАКОР» (Тошкент) **командалари ўртасида**

ФУТБОЛ

ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ 1972-1973 ўқув йили учун

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Институтда ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқилади.

Институт педиатр врачларни тайёрлайди.

Ўқиш муддати — 6 йил.

КИРУВЧИЛАР: **химия, физика, биология** (оғзаки), **рус тили ёки ўзбек тили адабиёти (иншо) дан кириш имтиҳонларини топширадилар.**

Мурожаат учун адрес- Тошкент-140, Чермет кўчаси, 103-уй.

СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги
Тошкент қишлоқ хўжалиги институти
1972 — 1973 ўқув йили учун факультетлар бўйича кундузги бўлимга

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

агрономия, қишлоқ хўжалигини ташкил этиш ва иқтисод. агрохимия ва тупроқшунослик, ўсимликларни ҳимоя қилиш, ипакчилик, мева-сабзавотчилик ва узумчилик, ўрмон хўжалиги, бухгалтерия ҳисоби.

Аризалар 20 июндан 30 июлгача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади.

Икки йиллик амалий иш стажига эга бўлганлар, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз флоти офицерлари, шунингдек мажбурий ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар институтга қабул қилишда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Факультет ва мутахассислик кўрсатилган ариза ректор номига ёзилади.

Ариза билан ўрта маълумот тўғрисидаги ҳужжат (асл нусҳаси), 286-формадаги медицина справкаси, бош кийимсиз тушилган 3х4 сантиметр катталикда 4 дона фотосурат, партия, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотлари, корхона, муассаса раҳбарлари, колхоз правлениеси, умумтаълим мактабларини битказганлар — мактаб раҳбарлари, жамоат ташкилотлари, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти сафидан демобилизация қилинганлар — қисм қўмондонлиги томонидан берилган характеристикани қўшиб топширадилар.

Мутахассисликлар бўйича кириш имтиҳонлари: қишлоқ хўжалигини ташкил этиш ва иқтисод, бухгалтерия ҳисоби, математика (ёзма ёки оғзаки), география (оғзаки), биология (оғзаки); ўрмон хўжалиги-математика (ёзма ёки оғзаки), химия (оғзаки), физика (оғзаки ёки ёзма). Қолган қишлоқ хўжалик мутахассисликлари бўйича химия (оғзаки), физика (оғзаки ёки ёзма), биология (оғзаки).

Бундан ташқари барча ўқишга кирувчилар рус тили ва адабиётидан имтиҳон топширадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Оржоникидзе район, 4-алоқа бўлими, телефон — 66-17-00.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ —

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 28, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972, Термиз — 54—01, Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.

Б. — 130. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 01499.